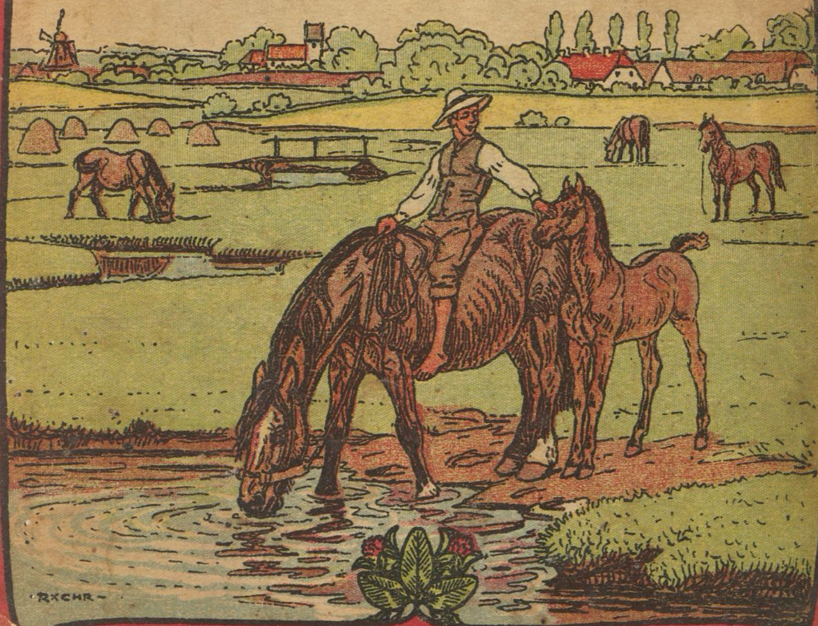
STEENSENS ILLUSTREREDE ALMANAK 1921

REDIGERET AF
FRU SOFIE HORTEN



85 ØRE

Steensens

Illustrerede

Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

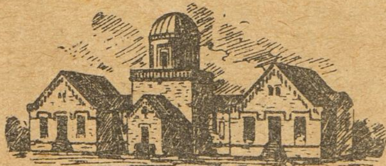
1921,

som er 1. Aar efter Skudaar,
beregnet til Københavns Observatoriums Horisont af
Observatoriet.

Redigeret af

Fru Sofie Horten.

19de Aargang.



H. Steensens Margarinefabrik A/S. Vejle.

Udgivet af L. Levison junr. Aktieselskab.
København.



Holger Damgaard fot.

Kongen rider over Grænsen den 10. Juli 1920.

HVAD BYEN TALTE OM

FORTÆLLING AF
NICOLINE BJERGBY

ILLUSTRERET AF
MAGDA PAGH SCHOU

Ella Vedel var Byens kønneste Pige, det var i det mindste de flestes Mening i den lille Provins. Og nægtes kunde det heller ikke, at hendes lille skælmske Ansigt med de straalende blaa Øjne og et Par Smilehuller var yderst tiltalende, og dertil satte Haaret endda en blond og bølget Krone paa Værket.

Frøken Ella havde hørt det saa tit, at hun var nødt til at tro det; men hun var slet ikke saa glad for at være Byens kønneste Pige, det forpligtede til altid at tage sig ud, og det gav en vis Førerstilling med Hensyn til Toilette. Hendes nye Hat fik altid Masser af Efterligninger og Byens faa Skrædderinder fik altid travlt med at kopiere hendes Dragt, desuden var hun umaadelig omsværmet af de unge Herrer, trods det, at hun slet ikke kunde kaldes noget godt Parti.

Hendes Moder var Enke efter en Postmester, og de lagde slet ikke Skjul paa, at deres Formueomstændigheder var ret beskedne, skønt de boede rigtig komfortabelt, kun adskilt ved en Port fra Konsulens store Ejendom.

Den Port havde ellers været Ella Vedels Stolthed, men nu var der sket noget, der fik hende til at rødme, hver Gang hun passerede dens brede Aabning, hvor Jerngitterets Filigranarbejde var som tusinde smaa nysgerrige Øjne ud til Omverdenen.

Der havde været Bal hos Konsul Varming, som Afslutning paa de to unge Sønners, Karl og Hendriks Juleferie, inden de atter rejste tilbage til deres respektive Stillinger, den ene i København og den anden i Aarhus. Ella Vedel havde som sædvanligt været den mest omsværmede, hun mindedes det nu med et tilfreds Smil. Karl og Hendrik havde jo været hendes gode Legekammerater fra Barneaarene, trods det, at de var nogle Aar ældre end hun;

men de glemte aldrig, at hun havde været deres lille Prinsesse i Eventyrlegene, og at de havde kæmpet saa mange drabelige Kampe for at befri hende ud af den indbildte Drages Vold. De saa nu, at deres lille Legekammerat var blevet en ung smuk Dame, som de med Stolthed kunde præsentere deres unge Venner for. Konsul Varmings var gæstfri Folk, og Sønnerne havde altid en eller flere af deres Venner med, naar de holdt Ferie i deres Hjem.

Sidste Jul var det den unge Grosserer Ejnar Marke fra København, en Nevø til Fru Marke ude i Villa Bakkely, der havde været deres mest yndede Gæst. Erik Marke havde ogsaa været en livlig Selskabsherre, den ivrigste i Dans og Leg. Han blev straks Byens unge Damers Samtaleemne, høj, mørk og smuk, som han var. En Skælmsmester var han ganske vist, han havde netop den Balaften faaet det maget saadant, at Ella Vedel i Panteleg blev dømt til at give ham et Kys.

Det havde vakt en lille Smule Forargelse, navnlig hos Ella Vedel selv, hun havde vægret sig rødmende af Undseelse og Hr. Marke havde slaaet det hen med, at det var godt at have noget tilgode.

Ella Vedel havde været den sidste, der havde forladt Konsulens festlig oplyste Værelser, hun behøvede jo hverken Følgesvend eller Overtøj, hun kunde lige smutte over Porten til sin Moders Lejlighed. Konsulens Sønner havde galant fulgt et Par unge Damer hjem, der boede uden for Byen, og Ella ønskede sig næsten saadan en Spadseretur, da hun fornam den friske Luft strømme ind til sig gennem Portens Gitterværk. Hun maatte hen og kaste et Blik ud paa Gaden, der laa saa festlig hvid af den nyfaldne Sne.

Som hun stod der i sin lette hvide Kjole, kiggede der et Ansigt ind til hende. „Hr. Marke!“ udbrød hun lidt forskrækket.

„Frøken Vedel!“ lød hans kaade Stemme og saa stod de begge inde i Porten under den store Lygte, der spredte sit Lys ud gennem smaa kulørte Ruder — grønt-rødt-gult — en hel Farveskala straalede ned over dem og fik Lyset til at brydes i deres Øjne som Straaler i en Krystalprisme.

Hr. Marke havde ikke villet slippe hendes Haand, han



maatte sige rigtig Farvel, da han skulde rejse til København med første Tog. De var endnu begge i Feststemning, og det lagde Charme over de spøgende Ord, der faldt saa let paa Tungen, og inden Ella vidste det, havde Hr. Marke taget det Kys, som hun var blevet ham skyldig i Panteleg.

Som et Lyn havde hun revet sig løs og lod sin Gadedør falde til efter sig med et skarpt Smæld fornærmet og flov — ja hun vidste ikke hvad det var for Følelser, der var strømmet ind paa hende, men hun valgte at kalde det Vrede. Det havde selvfølgelig kun været et kaadt Indfald af Erik Marke, han havde jo været saa overgiven hele Aftenen — men alligevel? —

„Godt var det da, at ingen havde set det!" havde Ella Vedel tænkt, da hun var kommen ind paa sit Værelse. „Gaden var jo folketom, der stod kun et Par rimfrostige Træer lige ud for Porten, og de sladrede ikke."

Der havde alligevel været et Vidne. Det var Madam Pedersen, der levede af at gaa til Haande hos Byens Herskaber, kun hos Konsulens kom hun ikke, og derfor var hendes Nysgerrighed saa meget større efter at kigge ind i det Hjem, som var en lukket Verden for hende.

„Jo, jeg siger Dem, Frøken Jensen," sagde hun Dagen efter til Byens eneste gamle Frøken, „jeg saa det med egne Øjne — han kyssede hende, og det kan da ikke betyde andet end en Forlovelse! — Jeg kom lige forbi Konsulens Port, som den unge Herre tog Frøken Ellas Haand. De stod lige under Lygten, fuldt belyst — det var saa kønt et Syn, at jeg maatte standse et Øjeblik for at nyde det. — De kan tro, vi hører Nyt en af Dagene. Brylluppet skal kanske allerede staa til Foraaret, Fru Vedel flytter nok med Datteren til København og saa, Frøken Jensen, saa faar De kanske den Lejlighed, som De saa længe havde ønsket Dem!"

Madam Pedersen havde flere Steder Ærinde den Dag, og hvor hun kom, berettede hun udførligt sin Viden. Inden Raadhusuret havde runget sine ti Aftenslag ud over det lille firkantede Torv, vidste de fleste af Byens Folk, at den smukke Frøken Ella Vedel var bleven forlovet med Grosserer Erik Marke fra København.

Endelig sivede Rygtet ind i Fru Vedels Hjem, hvor baade

Moder og Datter havde gaaet i en lykkelig Uvidenhed om, at de var Genstand for Byens Samtaleemne. Og saa forstod Ella, hvorfor hendes Stjerne saa pludselig var dalet hos Byens unge Herrer. Det sidste Selskab hun havde været til, havde de knap ænset hende, men de flokkedes derimod om Distriktslægens Datter Olga, der netop i Vinter havde fyldt atten Aar, og det tegnede til, at det nu blev hende, der skulde overtage det Hverv at være Byens kønneste Pige.

Det var en pinlig Situation for Ella med det falske Forlovelsesrygte; hun sendte straks Afbud til et Par Baller og trak sig mere og mere tilbage fra Veninderne, hvad de fandt var saare naturligt, nu da, som de troede, hun havde faaet andet at tænke paa.

Ella Vedel syntes pludseligt, at hun paa en Gang var blevet flere Aar ældre, saa stille randt Dagene for hende i Vintermaanederne; hun holdt sig gerne ved Vinduet med Gadespejlet, naar hun sad med sit Sytøj der, kunde hun dog sommetider fange et Glimt af, hvad der foregik ude i Byen. Som rimeligt var beskæftigede hendes Tanker sig mest med Erik Marke, hun rødmede ved Tanken om, hvad han vilde sige til, at Rygtet havde forlovet dem? Hun rødmede ogsaa, naar hun kom til at tænke paa, hvor smuk og mandig han havde taget sig ud den Aften hos Konsulens. — Og saa var der ogsaa et andet Spørgsmaal, der trængte sig frem: Det var jo slet ikke saa umuligt, at Erik Marke havde haft i Sinde at fri til hende den Aften? — Naar hun søgte i sin Erindring, fandt hun virkelig noget, der kunde tyde paa det. — Han havde jo næsten kun danset med hende hele Aftenen, og han havde jo ogsaa til et Par andre Fester vist hende Opmærksomhed. — Men hvis han virkelig havde haft dybere Mening med sin Spøg, saa havde hun sikkert betaget ham enhver Gnist af Haab, saa krænket, som hun var blevet over det Kys; hun burde have taget det mere overlegent — taget det for den Pantelegsspøg, som han gav det Udseende af at være. — Men i Stedet for var hun faret ind som en rigtig dum Snerpe og slaaet Døren i efter sig, uden at sige Farvel.

Ella Vedel var slet ikke tilfreds med sig selv, naar hun saadan lukkede sig inde i sin egen lille Tankeverden. Der

var saameget ved Erik Marke, som hun godt kunde lide, og som hun ikke havde fundet hos nogen af de andre unge Herrer, hun kendte: Han kunde pjanke saa ungdommeligt lystigt med de unge, men stod han over for ældre Folk, kom der straks noget ærbødigt i hans Tale og Væsen! Det var næsten som om hans sande Jeg bedst kom frem i en alvorlig Samtale. Der kom ved saadan en Lejlighed en Dybde i hans Blik og et eget Drag ved Munden, der gav hans Ansigt et godt, men tillige et villiestærkt Udtryk. — Jo, hun havde slet ikke noget imod at ombytte Navnet „Byens kønneste Pige" med et andet, som hun knap turde nævne for sig selv, i hvert Fald ikke, naar hendes Moder sad lige over for og kunde se, hvordan Farven vekslede paa hendes Kinder.

„Skal du ikke ud, kære Barn?" spurgte Moderen. „Du skulde ikke saadan mure dig inde, saa ung du er!"

„Man maa tage Hensyn til det passende, lille Mor," spøgte Ella. „Naar Folk har dømt mig til at være forlovet, maa jeg jo se at faa noget adstadigt over mig."

„Aa, Snak, Ella! — Du bestyrker jo netop Folk i deres Tro ved saadan at trække dig tilbage fra al Selskabelighed!" sagde Fru Vedel, mens der lagde sig lidt Ærgrelse over hendes ellers saa milde Ansigt. „Du risikerer at Livet paa den Maade løber fra dig min Pige!"

„Var det da saa slem en Skæbne altid at faa Lov at blive hos sin lille Mor?" lo Ella og var straks henne og glattede Fru Vedels smukke hvide Haarfylde. „Men nu skal jeg føje dig, Mor min, og gaa mig en rigtig lang Tur, men saa bærer du selv Skylden, hvis der kommer en Eventyrprins og bortfører mig," skæmtede hun og trak en lille skindkantet Baret ned over sine blonde Krøller.

Selv Vintersporten havde ikke kunnet lokke Ella ud af sin tilbagetrukne Tilværelse. Sneen laa paa sine Steder endnu alenhøj, skønt det var sidst i Marts, og Solen havde begyndt at ribbe Hække og Hegn for deres Vinterprydelse. Ella gik Tur ad den øde Sti uden om Anlæget. Det var Søndag. Hun hørte, hvordan Ungdommen larmede paa den anden Side Kælkebakken; der gik det nok lystigt til. — Hun undrede sig over, at hun ikke savnede den Fornøjelse, der



ellers havde været en af hendes allerkæreste, men det kom vel af, at hun havde Hovedet fuldt af Drømme — taabelige og ørkesløse var de ganske vist, for hun saa kanske aldrig Erik Marke mere! — Derovre i den røde Villa boede hans Tante. Hvor ærgerligt, at hun ikke i Sommer havde modtaget den Indbydelse til at gøre Visit hos hende, for saa kunde hun i Dag have aflagt hende et Besøg; hos den hyggelige gamle Dame havde hun dog altid været sine Drømmes Maal et Hanefjed nærmere.

Inde i Anlægget kom der en ung Herre; med den Fart han havde paa, maatte han nødvendigvis mødes med Ella ved Udgangen. Han svang sin Stok kækt i Luften og fløjtede en Stump Melodi mens der kom et forborgent Smil tilsyne ved Mundvigene. Det var Erik Marke. Han gik og tænkte paa det Brev, han for en Maanedstid siden havde modtaget fra sin Tante.

„Ja saa ved jeg ikke, hvad jeg skal tænke om dig, Erik, naar du nægter at bekende Kulør!“ havde hun skrevet. „Hele Byen har for fuldt Alvor fastslaaet din Forlovelse med den kønne Frøken Ella Vedel. Og Rygtet har ligefrem tvunget den livsglade unge Pige til at trække sig tilbage fra al Selskabelighed, der siges nemlig med Bestemthed, at du har givet hende et Kys i Konsulens stærkt oplyste Port — saadan noget gør man ikke ustraffet, min Dreng!“

„Nej, det har du sandelig Ret i, min kære Tante!“ lo han ved sig selv. „Jeg har nemlig ikke siden den Aften kunnet faa hendes kønne Ansigt ud af mine Tanker! — De smukke Øjne havde set saa bedaarende benovet og forskræmte ud, og det lille vrede Kast med Nakken, inden hun smækkede Døren i efter sig, havde klædt hende allerkærest! — Ella — Ella Vedel! — Det Navn har summet for mine Øren midt i Dagens Travlhed, igennem Aftenens Musikhyl og i Nattens kogende Stilhed. — Det var det Navn, der var Skyld i, at jeg i Aftes satte mig i Iltoget og rejste ganske umotiveret alle Nattens Timer, for at se det smukke Pigeansigt formildet og for at faa Lov til at udtale det Navn, der rummer en Verden af Følelse.

„Ella!“ udbrød han overrasket, da han ved Leddet stod over for den unge Pige, og han rødmede af Glæde, da han



saa, hvordan Farven som en hed Strøm jog op i hendes Kinder, mens hendes Øjne søgte Jorden for at undvige hans straalende Blik.

„Ella!“ sagde han igen, og denne Gang med en Betoning, som rummede alt det, han var kommen for at sige hende. Og flere Ord behøvedes ikke imellem dem, deres Hænder fandt hinanden, og da han nænsomt tvang hende til at se op, læste han det Svar, han ønskede, i hendes skønne, blaa Øjne.

Og her ude ved Anlægget var der ingen Vidner til det Kys, som hun lidt undseligt, men dog godvillig gav ham. Det skulde da være en Flok forpjuskede Spurve, der puslede deres Fjer paa de nøgne Grene over deres Hoveder.

Der var ingen af Ella Vedels Veninder, der blev særlig overrasket, da de faa Dage efter modtog Forlovelseskort, men de forstod ikke det lille forbeholdne Smil, Ella altid væbnede sig med, naar de bebrejdede hende, at hun saalænge havde villet holde sin Forlovelse hemmelig. Der var nemlig ingen, der fik at vide, at det var det falske Rygte, der var den indirekte Aarsag til, at Forlovelsen blev til en Kendsgerning.

Gammel Folketro om Vejret.

Naar der om Foraaret er megen Taage, falder om Sommeren megen Regn. Naar der om Vinteren er mange stærke Østenvinde, da plejer Frugttræerne det næste Aar at bære megen Frugt. Falder der megen Sne om Vinteren, er Marts tør, April fugtig, Maj kølig, og falder der mild Regn i Juni, da plejer Høsten i det Aar at blive god og rig. Det Vejrlig, ved hvilke en Maaneforandring staar, eller som falder den tredje Dag efter den ny og fulde Maane, bliver sædvanlig ved at vare indtil næste Maaneforandring. Naar Sydvestvinden blæser og Skyerne kommer fra Sydvest, staar denne Vind længe og bringer sluttelig Regn. Naar Solen om Aftenen gaar klart ned og uden usædvanlig Form, bliver det den følgende Dag smukt Vejr. Naar Aftenrøden er kobberfarvet, bebuder det slet Vejr. Naar mange sorte Skyer ere paa Himlen om Aftenen, da betyder det Regn, men ere de hvide og klare, bebuder de smukt Vejr.

Ved Husmand *Svend P. Jensen.*

OLE SVENDSEN BAKKE

KLOKKEREN FRA ID

ET UTRYKT DIGT FRA 1864 AF
CARIT ETLAR

ILLUSTRERET AF
RASMUS CHRISTIANSEN

I Carit Etlars Minder staaer: „En af hans første Erindringer fra Hjemmet var, at der paa Væggen i Storstuen hang et Billede af Klokkeren fra Id, der blev berømt som Partigjænger i den store nordiske Krig under Karl den 12tes Indfald i Norge, og om hvis kække Bedrifter der fortaltes i Brosbølls Hjem. Formentlig er Ole Bakke Farfader til Brosbølls Moder, Ursula Svendsen, og saaledes i dobbelt Forstand Stamfader til „Gjøngehøvdingen", idet Duften af den tapre Klokkers Bedrifter ligesom aflagredes i dette Hjem og indsugedes af den opvoksende Børneflok, der begjærlig lyttede til Fortællingerne om hans listige Baghold, hvorfra Fjenden blev nedskudt, snart om hans Forklædninger, medens han udspeidede Fjenden, eller om hans modige Overfald i de dybe Skove o. s. v." Klokkeren fra Id blev derfor i 1898 en af Hovedpersonerne i „Bjørnesæt".

Vinter var det, Stormen suste
Over snebedække Fjeld.
Fossen buldred hult og bruste
I sit skumle, dybe Væld.
Sad ved silde Aftentide,
Da i trygge Bjælkegaard,
Bakke ved sin Kvindes Side,
Talte om det Krigens Aar.

Svenskekongens tapre Skarer
Vældigt hærged Land og By,
Sorg og Vrede med dem farer,
Bange Børn og Kvinder fly.

Herom talte Mand og Kvinde,
Mens de sad i dyben Ro,
Tæt ved Arnens Baal derinde, —
— Norske var de begge To.

Klart nu Bakkes Øie funkler
Modigt, fuldt af Manddoms Ild,
Alder længe ei det dunkler
Blodet maner ham til Id.
Hvad er Tiden, — hvad er Alder,
Naar ei Hjertet ældes blot?
Træet ei med Løvet falder,
Er det indre sundt og godt.

„Det er silde, kjære Kone,
Gaa Du i vort Kammer ind,“
Siger han med Alvorstone,
Mens han kysser hendes Kind.
Tager saa fra Hjørnekrogen
Biblen, som paa Hylden staaer:
„Jeg vil læse lidt i Bogen,
Førend jeg til Hvile gaaer.“

„Bakke, læse vil Du ikke,“
Hvisker hun med bange Røst:
„Jeg kan se i dine Blikke,
Hvad der gærer i dit Bryst.
O! bliv hjemme i vor Hytte,
Lad mig ei alene staa,
Hvad kan vel din Kamp os nytte?
Hvorfor vil Du fra mig gaa?“

Liden Søn fra Seng hun henter:
„Se, han tigger, bliv hos mig,
Kolde Død derude venter, —
Vi kan ei undvære Dig. —

Hvorfor straaler saa dit Øie? —
Hvorfor gløder mørk din Kind?
O, Dig kjender jeg saa nøie, —
Blot til Kampen staaer dit Sind.

„Kvinde, ja!" han fast udbryder.
„Sandt Du talte, bort jeg maa,
Brødre vente, Pligten byder,
Norge kalder, — lad mig gaa.
Sørg ei, Kone! stands din Klage,
Jeg vil blot til Broen ned,
Nordmænds Skik var alle Dage
At han for sin Arne stred.

Saa han talte, satte Bogen
Atter paa det vante Sted.
Henter frem fra Bjælkekrogen
Gamle, rustne Riffel ned.
Den er simpel, uden Smykke,
Pragt skal ei den give Værd,
Bøssen er et Arvestykke
Fra en Faders Heltefærd.

Hør! det banker nu paa Ruden!
Sagte dybe Stemmer lød:
„Kom kun ind, i Folk derude!"
Bakke sine Venner bød.
Døren aabnes, djærve Helte
Snart i lave Stue stod,
Hver med Bøsse, Kniv i Bælte,
Øiet funklende af Mod.

Det var Norges Egestammer,
Det var Fjeldets vilde Børn,
Frihedsglød i Brystet flammer,
Kæmper, stærke som den Bjørn.

Det var gjæve, norske Gutter,
Bakkes Bud de lød med Lyst.
Frie Folk fra Gaarde, Hytter,
Stod forsamlet her til Dyst.



Ole seer paa dem med Glæde,
Gaaer saa til sin Hustru hen:
„Ane, Du maa ikke græde,
Jeg skal komme snart igjen.“

Ømt han kysser blege Kvinde,
Gjør til Kampen sig bered,
Signer liden Søn derinde,
Og saa drager de afsted.

Ned mod Broen Skaren iler,
Der, hvor Fjenden samlet staaer.
Riflen ladt i Armen hviler,
Bakke foran Toget gaaer.
Ha! nu hæver Døden Leen!
Skud der glimter Knald i Knald,
Maanen lyser ned paa Sneen,
Der staaer Kamp i Granens Hal.

Tæt ved Broen, hele Tiden
Fast som Klippen Bakke stod,
Nytted Bøssen flinkt i Striden,
Reiste Fjendevold ved Fod.
Rundt omkring ham Uven segne,
Livet var ham lidet værd,
Norges Fjender her maa blegne,
— Det er blodig Manddomsfærd.

Tyst! en enkelt Bøsse knalder
Ovre paa den anden Bred,
Kuglen piber, Bakke falder,
Synker mat fra Broen ned.
Bange Sognebønder iler
Hen og tager ham i Favn,
Men den tapre Klokker smiler:
„Læg mig ned i Jesu Navn.“

„Jeg har stridt saa godt jeg kunde!
Hils min Kone og de Smaa, —
Ikke smerter Dødens Vunde,
Til Guds Hjem jeg glad kan gaa.

Gud velsigne Klippelandet!
Norge ei i Nøden svigt!
Fjenden ei skal sige andet,
End at vi har gjort vor Pligt."

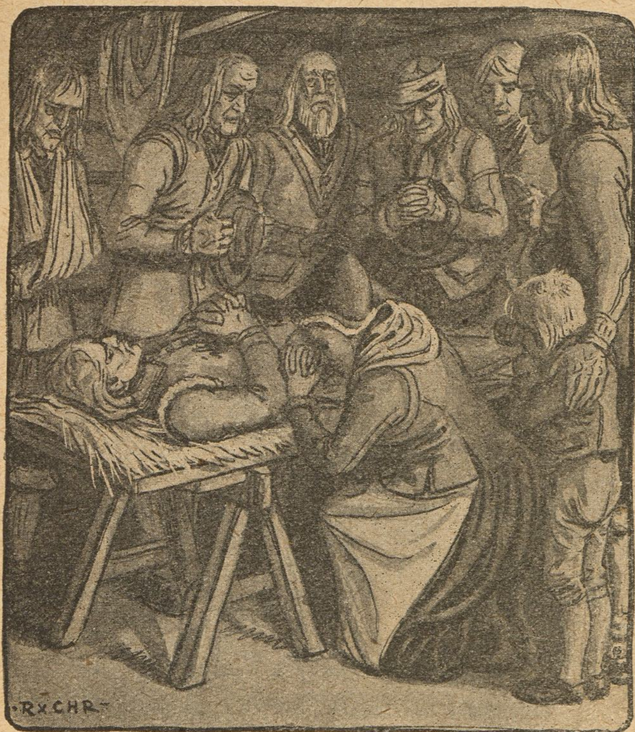
Øiet brister, Stemmen svinder,
Bakke synker sagte hen,
Ud af Saaret Livet rinder,
Dog han hæver sig igjen:
„Bring min Hilsen dem derhjemme,"
Saa hans sidste Ord de lød,
„Ei vil Norges Sønner glemme —"
— Her han sukked, — han var død.

Da blev Bonden bidsk i Sinde,
Nu ei gjælder Skaansel meer,
Rasende som en Ulvinde
Naar den Magen myrdet seer.
Øiet gnistrer, Haanden fatter
Fast om skarpe Kniv paany,
Søger han sin Fjende atter,
Dødsskrig lyde høst mod Sky.

Gjennem Dalen Riflen knalder,
Fjeldets Ekko svarer mat,
Fjenden kæmper, flygter, falder,
Søger Skjul i mørke Nat.
Men den vrede Bonde følger,
Døden ligger i hans Bly,
Ingen Kløft den Uven dølger
Skuddet glimter, hvor de fly.

Natten svinder, Mørket viger,
Dagen slukker Stjerner smaa.
Solen op bag Fjeldet stiger,
Ned paa mangen Død den saae.

Rovfugl flagred om sit Bytte,
Kaldte høit med Glædesskrig.
Men i Ole Bakkes Hytte
Laa paa Straa den Klokkers Liig.



Tankekorn.

De skønneste Drømme drømmes med aabne Øjne.

*

Glæde og Munterhed er den bedste Medicin for dig selv og dine Børn. Giv dem store Dosis deraf, saa bevares deres Helbred og deres Udsigter i Livet forbedres.

GAARDEN

FORTÆLLING AF
INGER BENTZON BRÆSTRUP

ILLUSTRERET AF
KARL RØNNING

Ude i Køkkenet staar Konen selv og skurer Trævasken af, Pigen har hun sendt et Ærinde ned til „Brugsen" for at være af med hende. Men Tøsen er vel lige saa klog som et Menneske og har forstaaet, at der er noget paa Færde, det har ligget i Luften, lige siden Posten kom med Brevet fra Niels.

Den gifte Datter er smuttet over for at høre, hvordan det staar til, og hvordan „han tager det," hun har blot slaaet et Tørklæde om Hovedet og er løbet Bagvejen, for at ikke Faderen skal se hende. De hvisker og skotter til Døren ind til Stuen.

Moderen græder sagte men ustandseligt.

„Han tager sig nok i det," trøster Datteren. „Herregud, det er da ingen Forbrydelse, at Niels selv vil bestemme, hvem han vil gifte sig med."

„Du fik ikke den, du vilde have, og det er dog faldet godt ud endda," snøfter Moderen.

„Ja, godt nok, godt nok, derfor er det ikke sagt, det gaar to Gange; og jeg kunde maaske have faaet det mere end godt nok."

„Men Marie! Husk dog, du er en gift Kone med Mand og Børn! At tale saadan!"

„Ja, det er nu saa meget godt, og jeg klager ikke, men Niels kan nu alligevel være gammel nok til at vide, hvad han selv vil. Der er ikke noget at sige paa Pigen. At hun tjener, er der da ikke noget ondt i, hun passer vel sine Sager ordentlig, siden hun har været saa længe paa det samme Sted."

„Du véd godt, at Faderen havde et slemt Navn paa sig."

„Skal det maaske lægges Pigebarnet til Last?"

„Du véd, hvor meget Far altid har set i Niels."

„For meget maaske. — Men jeg maa hjem til Malkningen."

Inde i Stuen sidder Jesper Clausen med Hænderne hængende ned mellem Knæene. Konen giver sig noget at ordne ved Dragkisten.

„Skal du ikke ned at se lidt til Folkene i Mosen, lille Far?"

Han ænser hende ikke, men da hun gaar hen og lægger Haanden paa hans Skulder, siger han tonløst:

„Nu har jeg bestemt mig, Gaarden skal sælges."

Ellen Margrete maa støtte sig til Bordet bag sig.

„Herre Jøsses, Jesper, det mener du ikke."

Jesper knalder den knyttede Næve i Bordpladen, saa hun skvætter i Vejret ved det.

„Plejer jeg van at sige, hvad jeg ikke mener. Du ved godt, at Udstykningsforeningen tager den, hvad Dag det skal være, hvis jeg vil sælge."

„Skal den oven i Købet stykkes ud, aa, Jesper!"

„Tror du maaske, jeg vil se en anden Mand gaa og drive min Gaard, som jeg har drevet den?"

Han slaar igen i Bordet.

„Nej, den skal udslettes skal den."

* *
*

Herredsfuldmægtigen sidder bag Skrivebordet og blader i sine Papirer, overfor ham sidder Jesper Clausen og de to Tillidsmænd for Udstykningsforeningen.

„Saa skulde vi se at blive enige om Handelen," siger Fuldmægtigen. „Jeg har skrevet en Kladde til en Kontrakt, bare for at have noget at forhandle om, der kan jo altid forandres i den, hvis De synes."

„Undertegnede Gaardejer Jesper Hansen Clausen erkender herved til Solrød Udstykningsforening at have solgt den mig tilhørende Ejendom „Vanggaarden", Matr. No. 1 og 3 af Solrød By og Sogn, Solstad Amt. — —"

Jesper Clausen gør sig Umage for at følge med, men Traaden i det slipper hele Tiden fra ham, han bliver hængende ved enkelte Ord og Udtryk, og naar han atter kommer



løs, er Fuldmægtigens rolige Oplæsning kommet et langt Stykke forbi ham.

„Med alle de Rettigheder og Byrder, hvormed jeg har ejet den. — —“

„Aa, ja," tænker Jesper Clausen, „jeg sælger den med flere Rettigheder og færre Byrder, end da jeg overtog den. Prioriteten til Sparekassen er væk, for ikke at tale om de private Laan, Engene nede ved Mosen er drænede og kan bruges til hvad Avl, det skal være snart, og alle Stengærderne er sløjfede."

„Med paastaaende Frugttræer og Sirbuske. —"

„Haven kan vi ogsaa være bekendt," tænker Jesper Clausen. „Den har Ellen Margrete Ære af, da vi kom, stod der ikke meget andet i den end de to store Æbletræer, som de siger, den første Bonde plantede lige efter Gaardens Udflytning. De bliver sagtens fældede nu."

„Og alle de Blomster, hun har plantet ud fra Stiklinger gennem de mange Aar, dem kan vi vel faa lidt med af."

Jesper Clausen fryser og er dog tung og hed i Hovedet, den ene af Tillidsmændene forstyrrer ham ved at sidde og sige Fuldmægtigens Ord efter, ikke højt, men med store Læbebevægelser.

„Overtagelsen finder Sted til Mikkelsdag, som sættes som Skæringsdag. — —"

„Skæringsdag!" tænker Jesper Clausen. Det Ord har han aldrig hørt før, men det gør et overvældende Indtryk paa ham. Han vilde ikke kunne forklare, hvad han føler ved at høre det, men det faar ham til at tænke paa alt, hvad han vil gennemgaa den Dag, han for stedse vender Vanggaarden Ryggen. Han er ikke saa meget gammel, hvor mange Aar vil han endnu kunne regne med at skulle leve paa et fremmed Sted? Mere end 20, hvis han skal blive saa gammel som sine Forældre.

Jesper Clausen tager et fast Tag om begge Arme paa Stolen, han sidder i, og rejser sig op.

„Jeg kan ikke," siger han og gaar med det samme mod Døren, mens begge Tillidsmænd stirrer paa ham med aabne Munde.

Men Fuldmægtigen følger ham til Dørs og hjælper ham i Frakken.

„Til Lykke med den Beslutning, Clausen!" siger han. „De er for ung en Mand til at gaa paa Aftægt, og De har jo ogsaa en Søn. Jeg kan ikke lide, naar de gamle Slægts-

gaarde gaar over paa andre Hænder. Jeg møder allerede saa mange fremmede Ansigter paa Landevejene nu."

Jesper Clausen er delt mellem Fornemmelsen af at være undsluppet en stor Fare og at have gjort sig til Nar. Han staar og roder i Inderlommen.

„Fuldmægtigen maa da have noget for den forgæves Ulejlighed," siger han.

„Jeg skal nok skrive det paa Regning næste Gang, vi har noget med hinanden at gøre," ler Fuldmægtigen.

„Ja, saa skal De have saa mange Tak for Hjælpen," Jesper Clausen knuger hans Haand, saa det værker.

Fuldmægtigen følger ham til Vogns og rækker ham Tømmerne.

„Jeg har en anden Gaard til Udstykningsforeningen," siger han. „Bech's i Sande, han er gammel og har ingen Børn, og den ligger nok saa godt for Udstykning, som Deres. Jeg skal nok klare det med de to derinde."

* * *

Jesper Clausen kører ind paa sin egen Grund. Og som han kører der, tager han den atter i Besiddelse.

Det har han gjort, hver Gang han kørte gennem de to Ledstolper ved Skellet, men aldrig saa fuldstændigt som nu. Der oppe ligger den store Sten, han selv har taget op af Mosen, den skal være hans Gravsten. Langs det Skel derhenne gik han for mere end tyve Aar siden med Niels og Marie og lærte dem Navnene paa Træer og Buske i Hegnet. Dernede ved Mosen skød han sin første Ræv, og Niels fangede den store Gedde.

Føllet dér i Vænget skal alligevel lægges til, det er Lottes og tegner til at blive saa flinkt som Moderen.

Han glemmer helt, at han endnu har tilbage at forklare sig for Ellen Margrete, og at hun gaar i Uvished. Hun kommer ikke ud paa Trappestenen, som hun plejer, hun kan ikke holde ud at høre, hvad han har at sige hende, mens Folkene kan høre dem, ikke et Øjeblik har hun tvivlet om, at Handelen er i Orden.

Da han kommer ind i Stuen, sidder Ordene fast i Halsen paa hende, hun hænger hans Frakke i Skabet og giver ham Morgenskoene i Tavshed.



„Fik du god Pris?" siger hun tilsidst.

Jesper staar henne ved Pibebrædtet med Ryggen til hende.

„Jeg sælger ikke," sagde han.

Saa vil hendes Ben ikke bære hende længere, og hun

sætter sig tungt ned i hans Lænestol, Husets Tronstol, hvor ellers aldrig andre end han sidder.

Med Forklædet op over Hovedet rokker hun frem og tilbage og græder ubeherstket.

Jesper er ganske forbløffet.

„Er det nu noget at vande Høns for? Jeg troede, du skulde blive glad?"

„Aa, Jesper, hvor kunde du nænne det imod mig, hvor kunde du!"

„Men Menneske, jeg gjorde det jo ikke! Er det nu Tid at tage paa Vej!"

„At du kunde, at du kunde! Og saa lade mig gaa i den Angst, naar du ikke mente det."

„Gu' mente jeg det, men jeg kunde ikke faa mig til det, da det kom til Stykket. Du maa tro, jeg tænkte ogsaa paa dig, da jeg løb fra Handelen."

Ellen Margrete tørrer Øjnene og pudser Næse.

„Jeg maa løbe over til Marie med det samme, hun gaar der og véd ingenting."

Jesper vender igen Ryggen til og søger sig en Pibe ud.

„Og saa kan du vel lige saa godt skrive og bede Nielses komme paa Søndag," siger han sagte.

Tankekorn.

Digte og Regninger er hurtigere skrevne end betalte.

*

At tage Kærligheden bort fra Tilværelsen, er som at tage Solen bort fra Verdensaltet.

*

Unge Ødelande bliver gamle Tiggere. Fornuftig Udgift indbringer mere end ufornuftig Sparsomhed.

*

Et Menneske er aldrig for gammel til at lære, men undertiden er det for ungt til at indse det.

*

Den bedrages værst, som selv bedrager.

*

Mangen Velgører fortjener ingen Taknemmelighed.

ALTERKORSET

FORTÆLLING AF
AXEL MOE

ILLUSTRATIONER AF
RASMUS CHRISTIANSEN

„Mor Ellen", der til Trods for sine 60 Aar havde fulgt sin Søn „Hr. Peder" fra Hjemmet i det slesvigske til hans strenge, norske Præstekald i Romsdal, sad og varmede sig ved Ilden i Præsteboets Stue, det største af de to tarvelige, smaa Bjælkehuse, der udgjorde Hr. Peders Præstegaard.

Flammerne fra Baalet paa det aabne Ildsted lyste paa hendes vilfestærke, sønderjyske Aasyn, der samtidig ejede et Par inderlig gode Øjne, som dog nu havde et sørgmodigt Udtryk.

Det var en Maaned før Jul omkring 1710, en Tid, der rummede mange Vanskeligheder for Hr. Peder og hans Embedsbrødre i Norge.

De to præstefattige Aarhundreder efter Reformationen havde nemlig medført, at Vantro og Hedenskab fik Indpas i de norske Landsogne, hvor mange hedenske Finner flyttede ind og blev Landbrugere i Stedet for at drive Rensdyravl paa Højfjældene. I Hr. Peders Sogn var den værste af dem alle, den gamle hedenske Fin Umenak flyttet ind, og ham lykkedes det snart at overtale en Del af Almuen til at ofre til hans Finnegud, en Træfigur, som, efter hvad han sagde, kunde give Bønderne god Høst og helbrede al Slags Sot og Saar, naar de bare ofrede lidt rigeligt til ham. Sagen var, at Offeret altid gik i Umenaks Lomme, saa han efterhaanden blev baade velhavende og fed.

Hans lange, urene Haar indrammede et Par svulmende Kinder, der buede frem under den flade, kantede, lappiske Hue. De svampede Hænder havde Smilehuller over Knoerne, og hans smaa Øjne, der var ved at blive borte i det fyldige Aasyn, fik kun sjælden de snabelnæsede Skindsko at se, fordi hans kære Mave hurtig voksede til et helt Bjærg.

Han havde haft fattig Familie blandt de Finner, der levede paa Fjældvidden. Men en Snestorm, som overfaldt den under en Rejse for at skifte Bosted, blev saa voldsom og vedvarende, at Mennesker og Dyr kastedes omkuld og dækkedes af hele Bjærge af Sne, saa de alle frøs ihjel paa een nær, en lille tiaars Dreng ved Navn Utzi-Jassa. Og da Hr. Peder og Mor Ellen hørte om Ulykken og straks ilede til Hjælp, var de saa heldige, efter et Par Dages Søgen, at finde ham. Han var krøbet ind mellem Rensdyrskindene i sin væltede Pulk, en medeløs, baadlignende Slæde, som lykkeligvis var kørt fast mellem to Klippestykker, saa hverken Stormen eller Rensdyret, der trak Pulken, havde kunnet tumle videre med den, og det var blevet hans Redning.

Men Kulden havde dog skadet Utzi-Jassa en Del, og da saa Mor Ellen ved omhyggelig Pleje havde gjort ham rask, og de var kommet til at holde rigtig meget af hinanden, viste Umenak sig en Dag i Præstegaarden og krævede ham udleveret, skønt Drengen græd af Fortvivlelse over at skulle drage bort fra Mor Ellen for at bo hos den fæle Fin.

„Du skal følge med mig," sagde Umenak, og hans smaa Øjne lyste af Ondskab, „for du er min Slægtning og skal ikke lære at tilbede ham paa Trækorset i Kirken."

„Lad Barnet blive hos os. Han vil det jo saa gerne og jeg lover dig, at han skal faa det godt," sagde Mor Ellen.

„— Faa det godt! — Men jeg siger, at han skal ikke tilbede nogen anden Gud end Finneguden i min Gamme*), men I lærer ham Kristendom og at tro paa Korset."

„Ja, og Korset skal sejre over Afguden denne Gang som altid før!" raabte Mor Ellen med knyttede Hænder. „Vær vis paa det, du taabelige Hedning!"

„Det skal aldrig ske, at Finneguden skal overvindes!" skreg Umenak. „Før vil jeg styrte mig ned fra Højfjældstinden, før jeg vil opleve det!"

Imidlertid havde han grebet Drengen i Armen og revet ham til sig, idet han med den anden Haand svang sin Stok over hans Hoved.

---

*) En Hytte bygget af Tørv og Jord.



Saa slæbte han det grædende Barn bort, og Mor Ellen var en Tid lang ude af sig selv af Sorg. Hun havde haabet at kunne lære lille Utzi-Jassa saa megen Kristendom, at hun kunde holde en rigtig god Jul med ham, og havde derfor taget ham med i Kirke, saa ofte det havde været muligt i den Tid, han var hos hende.

Naturligvis vidste hun, at Umenak før eller senere vilde trække det korteste Straa i Kampen mod hendes Søn. Men hun savnede Barnet og var bange for, at den fæle Fin vilde være ond imod det, og at Hedenskabet skulde gøre dets Sind mørkt. Og hvordan vilde vel den Jul blive, som det skulde opleve i Finnegammen!

Netop det sad hun og tænkte paa den Dag ved Ilden, medens Snestormen tumlede mellem Bjælkehusene og lagde de hvide Fnug i store, toppede Driver op imod Bjælkevæggene.

* *

*

Umenak opdagede snart, at han ingen Evne havde til at vinde Utzi-Jassas Hjerte. Og skønt han fortalte Drengen om, hvor dygtig han var i Trolddom, og hvor mægtig hans Gud var, vandt han heller ikke hans Agtelse. Det eneste han vakte hos Barnet var Frygt og Uvilje, medens dets Længsel efter Mor Ellen og Hr. Peder voksede fra Dag til Dag .Men talte han om dem, blev Umenak straks vred:

„Du skal ikke bryde dig om andre end mig, hører du, din Ulveunge! — ellers skal jeg trylle dig om til en Gedebuk, og saa kan du prøve, om de vil kendes ved dig oppe i Præsteboet."

„Jeg hører ikke andet end det, der er ondt og fælt, her hos dig," hulkede Drengen, „og Mor Ellen og Hr. Peder lod mig kun høre, hvad der var godt og kønt og talte altid venligt til mig, og jeg havde glædet mig saadan til at holde Jul hos dem. De Kristnes Julefest har jeg hørt skal være saa dejlig!"

Ved at høre denne Tale blev Umenak helt ude af sig selv. Blodet steg ham saadan til Hovedet, at hans Kinder blev ildrøde og Øjnene mørke, store og stive. Han knyttede Hænderne og stampede i Jorden og hviskede utydelige Forbandelser. Nu vilde han spille de Kristne et slemt Puds. Han vilde røve Alterkorset fra Kirken, uden at nogen fik det at se, og bagefter fortælle, at Finneguden havde jaget de Kristnes Gud ud af Sognet.

Som tænkt saa gjort, og en Nat vendte han hjem til Gammen med det. Ødelægge Korset vilde han ikke. Det var

forgyldt og kunde maaske sælges til en Kirke i et andet Sogn eller i Bergen. Men det var nok bedst, at Drengen ikke fik det at se. Saa stillede han det op i en Krog, hængte et Ulveskind over det, stablede nogle Brændestykker op foran det og gik saa til Ro.

Næste Dag fartede han om i Sognet til sine Venner og fortalte sit Eventyr om Finneguden, der havde jaget de Kristnes Gud ud af Kirken og langt bort over Fjældene, saa han aldrig kunde komme tilbage mere.

De fleste som hørte Historien vidste ikke, hvad de skulde tro; men Spændingen var stor i Menigheden den følgende Søndag, da Præsten og Mor Ellen mødte i Kirken. Men den Maade, de tog Sagen paa, overraskede alle. Hr. Peder steg op paa Prækestolen og sagde med stor Ro, at der vist var nogen i hans Sogn, som troede, at de Kristne tilbad Billeder ligesom Hedningerne. Dette var dog saa langt fra Tilfældet, at Billeder af de Kristnes Gud slet ikke var nødvendig i Kirkerne. De Kristnes Gud sad oppe i sit Himmerig, der strakte sig oven over den hele Jord, og var ikke en ussel Træfigur af lignende Art, som Finneguden, der ikke var andet end et Stykke Brænde.

Umenak stod udenfor Kirken, men lyttede jævnlig ved Døren og blev fnysende vred over Præstens Ord. Altid skulde Finneguden sammenlignes med de usleste og mest taabelige Ting, men nu skulde der tages en ordentlig Hævn for al den Haan, og da Hr. Peder efter endt Gudstjeneste traadte ud af Kirken, fulgt af Menigheden, stod Umenak og truede af ham:

„Tør du sige det samme til Finneguden i min Gamme, som du i Dag har sagt om ham til Menigheden?"

„Ja, saa mange Gange som det skal være."

„Saa det tør du, stygge Præst! — Ja, vil du saa møde i min Gamme i Morgen Aften?"

„Ja det vil jeg."

„Saa venter jeg dig."

„Ja gør kun det og faa saa mange til at være Vidne til mit Møde med Finneguden som muligt!"

„Jeg skal samle lige saa mange, som der er Tørv i Væggene paa min Gamme."

"Godt, saa kommer jeg."

Dermed skiltes de. Men da Aftenen nærmede sig næste Dag, blev Umenak urolig. Hvad skulde han gøre med Utzi-Jassa? — Jo, nu vidste han det. Han vilde give Drengen en Sovedrik, saa han sov, naar Præsten kom. Men det kneb med at faa Utzi-Jassa til at drikke, hvad han lavede sammen til ham.



„Hvorfor vil du, jeg skal drikke det?"

spurgte Barnet den ene Gang efter den anden, medens han stødte Træbægeret fra sig, som Umenak rakte ham med Sovedrikken i.

„Du skal drikke denne Urtesaft, fordi du ikke er rask."

„Jeg fejler ikke noget!" skreg Drengen.

Men Umenak gad ikke snakke mere for ham, men hældte med Magt saa meget af Drikken som muligt i Barnets Mund. Og da Utzi-Jassa kort efter blev søvnig og lagde sig ned paa sit Leje for at sove, blev Umenak meget tilfreds, gik ind i Gammens Stue, hvor Guden stod, lagde meget og fed Brænde paa Ilden, saa den rigtig blussede, og gned Finneguden ind med Fedt, indtil den glinsede og skinnede. Den havde en lignende Mave som Umenak og Mongoleraasyn med en stor grinende Mund og sad med de knyttede Hænder paa Knæene. Den var forøvrigt helt nøgen. Kun om Panden havde den en Prydelse, en Ring af Messing med en blaa Sten i, der var et Stykke farvet Glas.

Lidt efter kom baade Venner og Uvenner af Umenak ind i Gammen, og da der var saa mange, at der næppe var Plads til flere, kom Hr. Peder, fulgt af Mor Ellen.

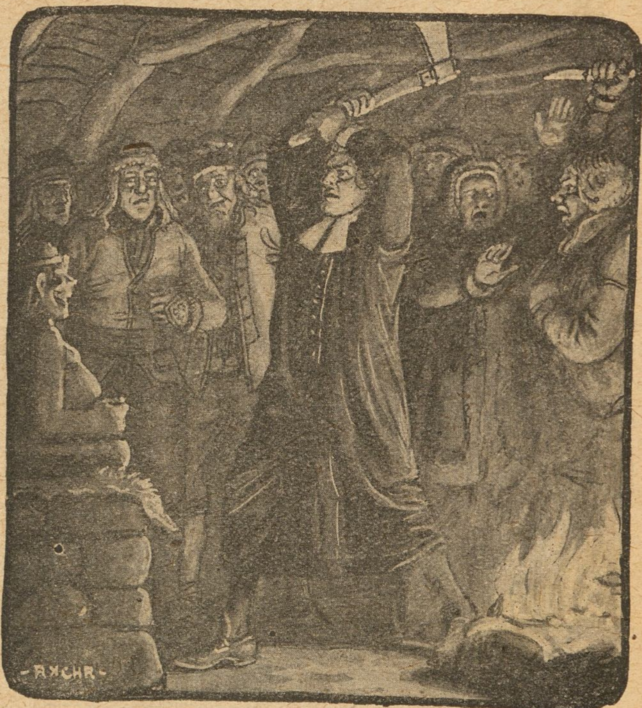
„Her er jeg," sagde Præsten. „Du ser, jeg frygter ikke Finneguden."

„Hum, men tør du nu ogsaa sige Guden, hvad du sagde om ham i Kirken i Gaar?" spurgte Umenak og sendte Præsten et skulende Blik. Og for de tilstedeværende var det ikke let at se, om Umenak selv virkelig troede paa, at Finneguden evnede at hævne sig paa Præsten, eller han bare lod staa til og mente, at der alligevel ikke vilde ske andet, end hvad han kunde tolke til Sejr for sin smukt glinsende Afgud, naar Præsten vel var ude af Gammen. Men dette havde Hr. Peder netop tænkt sig, og han og Mor Ellen var kommet for at gøre det af med Finneguden, saa den aldrig kunde nyttes mere.

„Du Afgudsbillede!" raabte Præsten, „er ikkun et Stykke Træ, og jeg skal kløve dig, som man kløver et Stykke Brænde og kaste dig paa Ilden." Dermed greb han en af de Økser, som Almuen i den Tid altid var væbnet med, og som i Mængde var stillet op ad Væggene, og kløvede med et sikkert og kraftigt Hug Trægudens Hoved.

Umenak stirrede et Nu overrasket paa Præsten, men sprang saa løs paa ham med en Kniv i Haanden.

Da traadte Mor Ellen imellem de to kæmpende, og Umenak, der vidste, hvor kær hun var Almuen, som hun saa ofte



hjalp med sin Lægekunst og altid var god imod, vovede ikke at tilføje hende Overlast.

„Tænk vel over, hvad du gør, Umenak!" raabte hun, „ellers vil det snart være ude med dig, saa sandt som de Kristnes Gud ikke lader sig haane, saaledes som din Finnegud."

„De Kristnes Gud!" skreg Umenak. „Han er jo flygtet for Finneguden. Det ved alle de, der har været i Kirken sidste Søndag, og set, at Alteret var tomt!"

Mor Ellen famlede i Tankerne efter et Svar, da der i samme Nu skete noget, der helt gjorde det af med Umenaks Trods og Haab om Sejr.

Hans Sovedrik havde nemlig ikke virket tilstrækkeligt. I



Døraabningen til Gammens Kammer stod Utzi-Jassa, som snart var vaagnet af Søvnen. Et Lysglimt fra Baalet i Stuen havde med et vist ham det røvede Kors inde i Kammeret i Krogen, hvor Ulveskindet var gledet noget ned fra det, og hvor Umenak havde hentet en Del af det skjulende Brænde for at faa Baalet til at blusse. Ordvekslingen i Stuen havde sagt ham, hvad det var for et Kors, og nu stod han med det i Favnen. Det var næsten lige saa stort som han selv og dets Træforgyldning lyste.

„Mor Ellen!" raabte han. „Det er ikke sandt, hvad Umenak fortæller, for her er Korset. Han havde gemt det i Kammeret."

„Tak min brave Dreng!" raabte Fru Ellen. „Du har handlet retsindigt og modigt og gjort den fæle Fin og hans taabelige Afgud til Skamme. Er der nogen, som længer vil tro paa Finneguden?"

„Nej," raabte Almuen, „paa Baalet med den. Vi har længe nok været til Nar for den og Umenak."

Dermed kastede de den mishandlede Afgud paa Baalet, og Præsten rejste straks Alterkorset paa dens Sted og tog det Løfte af Almuen, at den aldrig mere vilde svigte den kristne Tro, saa den vilde henfalde til Afgudsdyrkelse.

Men Umenak var med eet blevet borte, og da Utzi-Jassa saa det, vilde han ikke mere skilles fra Mor Ellen, men fulgte med hende til Præsteboet og blev der og fejrede sin første kristne Jul og mange efter den til Lykke for sig selv, Mor Ellen og Hr. Peder.

Og da Foraaret kom efter den Vinter, da Umenak led sit uoprettelige Nederlag, var hans Gamme en Dag revet ned, og deraf vidste man, at han var draget bort fra Egnen for stedse.

Skæmt.

Garderobekonen: »Det er tyve Øre for Paraplyen.«

Teatergæsten: »Det er virkelig den samme Paraply. Sidste Gang kostede det kun ti Øre at opbevare den.«

*

Lige mod lige. En rig Lord kom en Dag til en meget dygtig Læge og bad ham om et Raad angaaende en Sygdom.

Efter at Lægen havde hørt Lordens Beskrivelse af Sygdommen, tog han en Flaske frem, tog Proppen af den og sagde til Lorden:

»Lugt! . . . Godt. De er rask!«

Englænderen stod ganske forbavset, men spurgte endelig:

»Hvad er jeg skyldig?«

»Tusind Francs.«

Lorden tog en Tusindfrancsseddel frem, holdt den hen under Næsen paa Doktoren og sagde:

»Lugt! Godt . . . De er betalt.«

Og dermed stak han Seddelen i Lommen igen og gik sin Vej.

OPRØR I STIFTELSEN

FORTÆLLING AF
ANDERS J. ERIKSHOLM

ILLUSTRATIONER AF
ALFR. SCHMIDT

Frøken Storm havde været et Svip i Byen, da hun paa Hovedtrappen mødte sin Naboerske Frøken Fris. Frøken Fris var i Overtøj, dog uden Hat, og bar en Kuffert i Haanden.

Den lille Djævlesplint i Frøken Storms Øjne blinkede pludselig frem. Hun vidste nok, hvilken Mission den Koffert havde! Det var just ved den Tid, da Frøken Fris plejede at foretage sin daglige Ekspedition til Kulkælderen.

Frøken Storm nikkede huldsaligt, da de to mødtes.

„Skal De ud at rejse, Frøken Fris?" spurgte hun.

„Ud at rejse?" gentog Frøken Fris med sin lidt spinkle Stemme.

„Ja, det var præcis mit Spørgsmaal!"

Frøken Fris fæstede Blikket forskende paa Frøkens Storms matroneagtige Skikkelse. Hun havde en Fornemmelse af, at der vist laa noget bag Spørgsmaalet. Endelig besvarede hun det med et Nej.

„Ja, jeg vilde blot sige, at De saa havde glemt at tage Hat paa!" sagde Frøken Storm, idet hun gik videre.

Frøken Fris'es Træk blev en Kende strammere end sædvanligt.

„Skabekrukke!" tænkte Frøken Storm. „Hente Kul i en Haandkuffert! Kedeligt, at Damen ikke har en Husassistent og en Kammerjomfru?"

Frøken Storm steg op ad Trappen til første Sal og gik ned ad Korridoren til venstre. Døren til Frøken Bistrups Dagligstue stod paa Klem, og Frøken Storm kunde se Frøkenen sidde ved Vinduet og strikke.

Hun bankede paa Døren — paa sin kraftige, resolute Maade.

Der lød et tøvende „Kom ind". Da Frøken Bistrup saa,



hvem Gæsten var, kom der noget tillukket over hendes Ansigt.

„Jeg tog mig Forlov at kigge ind," sagde Frøken Storm ligefrem — hendes rappe graa Øjne løb rundt i det pertentlige, men med gammel-jomfruagtig Smag udstyrede Værelse.

Frøken Bistrup nikkede, men blev ved at strikke. Hun bød ikke sin Gæst at sidde, men Frøken Storm tog selv en Stol.

„Ved De, hvad jeg tog mig for i Gaar, Frøken Bistrup?" spurgte hun uden nogen Indledning.

„Nej," svarede Frøken Bistrup.

„Jeg var saamænd oppe at køre i Karussel!"

„At køre i Ka—"

„I Karussel — ja. Det er mange Aar siden, jeg har undt mig selv den Fornøjelse.

Frøken Bistrup gav et Kast med Hovedet, saa Hængekrøllerne rystede — hun var den eneste i Stiftelsen, der bar Hængekrøller.

Og hun tænkte, at det var, hvad hun altid havde sagt: Stiftelsen burde ikke have aabnet sine Døre for en Person som Frøken Storm!

„Saadan en Rundtur har man skam godt af," vedblev Frøken Storm. „Den styrker Nerverne og sætter Blodet i Bevægelse — — De sku' prøve, Frøken Bistrup!"

Frøken Bistrup kneb Læberne sammen — det var dog virkelig for galt, hvad man maatte lade sig byde!

Men Frøken Storm, der nøje iagttog hendes Minispil, sad hemmeligt og gottede sig. Pludselig slog Frøken Storm Hænderne sammen, og hendes trinde Ansigt fik et Udtryk af Forskrækkelse.

„Men Gud forbarme sig!" udbrød hun. „Jeg troede dog, jeg var kommen til at bo i en anstændig Stiftelse!"

„Hvad er det, De siger?" spurgte Frøken Bistrup.

„Sidder De ikke dér og strikker Barnestrømper, Frøken Bistrup? Og er De maaske mere gift end som jeg?"

Frøken Bistrup var ved at sprutte, Hænderne dirrede, saa hun tabte et Par Masker. Men hun kneb Læberne endnu fastere sammen, og nøjedes med et Hovedkast, der satte Hængekrøllerne i ny Bevægelse.

Frøken Storm fik Hast med at rejse sig.

Det var en Fornøjelse at gæste de kære Mennesker! tænkte hun, da hun atter stod i Korridoren. Hun vilde ved samme



Lejlighed se ind til Frøken Lautrup. Frøken Lautrup var ogsaa en sød Sjæl — navnlig i Munden!

Frøken Lautrup hilste høfligt og bød med en Haandbevægelse sin Gæst tage Plads. Frøken Lautrup havde honnette Ambitioner og ønskede at lægge for Dagen, at hun var en virkelig dannet Dame.

„Hvorledes har Deres kære Kusine Oberstinden det?" spurgte hun med sin sødlige Stemme.

„Tak! Antoinette skal saamænd nok holde den gaaende!“ svarede Frøken Storm.

„Oberstinden er rask?“ spurgte Frøken Lautrup der med den dannede Dames Korrekthed overhørte Frøken Storms plebejiske Udtryk.

Frøken Storm svarede bekræftende.

„Og hendes Nevø har nok gaaet hen og forlovet sig,“ vedblev Frøken Lautrup.

„Hva' — hva' har han?“ Frøken Storm glemte at lukke Munden af bare Overraskelse.

„Ja, den unge Halling — Bankmanden . . .“

„Ja, naturligvis ham! Hvem andre?“

„Og det er nok desværre, hvad man kalder en Mesalliance.“

Nu smilte Frøken Storm.

„De maa være paa Vildspor Frøken Lautrup — De maa være paa Vildspor!“

Hun, som havde sin stadige Gang hos Antoinette, maatte dog være bedre underrettet end Frøken Lautrup. —

„Nej,“ sagde Frøken Lautrup, halvt beklagende. „Jeg har det fra bedste Kilde. Den unge Pige skal nok være Eks— E k s p e d i t r i c e!“

„Derfor kan hun vel være lige god!“ Frøken Storm kunde stadig ikke forstaa det: at Antionette ikke med en Stavelse havde omtalt Ernsts Forlovelse!

Frøken Lautrup saa paa hende. Saa sagde hun med et honningsødt Smil:

„Det undrer mig i Grunden, Frøken Storm, at De vilde ind her i Stiftelsen.“

„Ind her i Stiftelsen? synes De, jeg er for ung?“

„Jeg mener,“ sagde Frøken Lautrup. „Det vilde ha' været hyggeligere for Dem, at bo ude paa Frederiksberg.“

„Paa Frederiksberg!“ Nu var Frøken Storms Humør kommen i Ligevægt igen. „Nej, véd De hvad, Frøken Lautrup, jeg blev skam snart taget af Sædelighedspolitiet!“

„Af Sædeligheds —!“ Frøken Lautrup stirrede forfærdet paa hende.

„Ja, tror De, j e g kunde gebærde mig blandt alle de Emeritusser? Sad jeg en Dag i Haven og tog mit Skørt

af for ikke at krølle det, saa faldt Tusserne vel i Besvimelse!"

Frøken Storm havde en Gang præsteret noget saadant: hun havde sammen med en Herre været paa en Formiddagsspadseretur, da det blev Regnvejr. Resolut tog Frøkenen sin nystrøgede Musselins af og gav Herren den. „Bær den!" sagde hun. — —

Frøken Lautrup rystede paa Hovedet. Af Frøken Storm kunde man vente sig, hvad det skulde være. —

*　　*
*

Endnu samme Dag ringede Frøken Storm paa hos sin Kusine, den gamle Oberstinde Halling.

„Antoinette!" sagde hun. „Du er en Lurendrejer, en Lurifaks! Ikke kan man tro dig over et Dørtræ!"

„Men, Gud, Edvardine! Hvad har jeg dog sagt?" spurgte Oberstinden forskrækket.

„Sagt! Du har saagu' slet ikke sagt noget — det er jo netop Ulykken!"

Frøken Storm lod sig synke ned i Kurvestolen ved Vinduet.

„Men du har maaske glemt det, Antoinette?" vedblev hun. „Du bliver gammel. —"

Oberstinden var tre og halvfjers. Frøken Storm „kun" syv og treds.

„Hvad har jeg glemt, Edvardine?"

„At fortælle mig, at Ernst har forlovet sig! Den Slags skal man høre af de gamle Jomfruer hjemme i Stiftelsen."

Oberstinden var fra sin Kusines Side vant til lidt af hvert. Nu lod hun den ene Haand glide ned over sit sorte Silkeforklæde, og der kom et Smil over hendes smalle Ansigt.

„Du gjorde mig ganske bange, Edvardine," sagde hun. „Jeg har saamænd ikke lagt mindste Vægt paa det med Ernst."

„Naa, ikke?" Frøken Storm lagde Albuerne paa Sybordet, der stod foran hende. „Og hvorfor, om man maa spørge?"

„Ernst er jo saa ung endnu," sagde Oberstinden tøvende.

„Ung! Han er fyldt syv og tyve!“

„Men hans Far var fire og fyrre, da han giftede sig!“

„Ja — og din Mand var fem og fyrre — jo, det stemmer! Men, kan du ikke forstaa, Antoinette, at Kærligheden den maa nydes, medens man er ung!“

Oberstinden smilte overbærende.

„Du er saa klog, Edvardine.“

„Ja, selv om mit Hoved er trekantet,“ sagde Frøken Storm, „saa kan jeg dog banke noget ind i det!“

Oberstinden smilte fremdeles.

„Naa — og hvad er der saa i Vejen med hende?“ spurgte Frøken Storm.

„Med hvem, Edvardine?“

„Ernsts Kæreste, begribelig! Du er somtid saa tungnem, Antoinette!“

„Jeg tror ikke, der er noget i Vejen,“ sagde Oberstinden diplomatisk. Hendes Øjne søgte ud paa Gaden og vendte langsomt tilbage til hendes Gæst.

„Hvordan gaar det dig i Stiftelsen, Edvardine?“ spurgte hun afledende.

„Aak, Antoinette, de elsker mig allesammen!“ sagde Frøken Storm med Blikket vendt imod Loftet.

„Men lad os ikke snakke om mig! Hvem har Ernst forlovet sig med?“

Oberstinden drog et lønligt Suk. Frøken Storm havde en vis Evne til at gaa paa. Hun var ikke til at bremse, naar der var noget, hun vilde have klaret.

„Det er en ganske ung Pige,“ sagde Oberstinden. „Hun er ansat i en Forretning og er forældreløs. Hendes Mor, Enkefru Hauberg, døde i Fjor.“

„Men — er det den lille Lisa Hauberg? udbrød Frøken Storm overrasket. „Det var da morsomt!“

„Jeg har intet nævnt til dig, Edvardine,“ vedblev Oberstinden, der ganske overhørte Kusinens glade Udbrud. „For jeg tænker, at den Forlovelse nok gaar overstyr. Det er absolut ikke noget passende Parti for Ernst.“

„Naa, saa det er det ikke?“ sagde Frøken Storm. Hun rejste sig op i sin fulde Højde og saa ganske truende ud.

„Saa havde de altsaa Ret, Snærpedukkerne, Nymferne

derhjemme! En Mes-Alliance," sagde Frøken Lautrup. „En Mes-Alliance! Hvad siger du til det, Antoinette? Ernst er da hverken Greve eller Kammerherre!"

Oberstinden ventede lidt med at svare.

„Du ta'r alting saa voldsomt, Edvardine," sagde hun.

„Ja, jeg forstaar mig ikke paa Diplomatkunster. Men det vil jeg sige dig, Antoinette, at Lisa Hauberg er en rar og en god Pige, hvad enten hun saa er Eks-pe-di-trice eller ej! Og jeg vil be' dig ikke lægge Sten i Vejen for hende, Antoinette, hvis vi to skal blive ved at være Venner!"

Frøken Storm var ved at blive hidsig. Hun mærkede det selv, og med en af de pludselige Bestemmelser, der var en Ejendommelighed for hende, drejede hun om paa Hælen og gik.

* * *

Frøken Storms Far havde været Branddirektør og Kancelliraad, hendes eneste Broder var Distriktslæge i den lille By, hvor han og Frøken Storm havde levet al deres Tid.

Frøken Storm var et godt Menneske og skattet af dem, der kendte hende til Bunds. Men hun havde visse Særheder, en skarp Tunge og et skarpt Blik for al Skabagtighed, og dette sidste gjorde hende ikke elsket af dem, det gik ud over.

Stiftelsens Beboere var ikke glade for at faa hende optaget i deres Midte. Havde de kunnet afværge det, var det upaatvivleligt blevet gjort.

Foreløbig maatte de bide Harmen i sig. Men de lagde trolig deres Sindelag for Dagen. Frøken Storm skulde ikke føle sig for sikker i Sadlen, der var Argusøjne, der vogtede paa hvert af hendes Skridt.

Stiftelsen havde en Paragraf, der var vendt imod dem, der forstyrrede Husfreden, vakte Forargelse eller foretog sig Ting, der kunde komme de andre Beboerinder til Skade.

Den Paragraf var saa gammel, at den kunde siges at være forældet. Men Frøken Fris og Frøken Bistrup og et Par andre Stiftelsesdamer satte deres Haab til den. Frøken Storm skulde bare tage sig i Agt! Selv om hun maaske var i Kridthuset hos Bestyrelsen, skulde det ikke redde hende!

Frøken Storm anede ikke, at der trak et Uvejr op over Hovedet paa hende. Og selv om hun havde anet det, var det ikke sikkert, det vilde have anfægtet hende. Det kunde have lignet hende at sige: „Herregud, de smaa Høns, lad dem bare more dem!"

* *
*

Da Frøken Storm gik hjem, mødte hun en høj ung Mand i graa Frakke. Han styrede lige imod hende, og til sin Glæde saa hun, at det var Ernst Halling.

Som det var Frøken Storms Vane, gik hun lige til Sagen og frembar straks paa Stedet sin Lykønskning.

Den unge Mand takkede en Smule overrasket. Han troede ikke, at Frøken Storm vidste det.

„Vidste!" sagde Frøken Storm. „Nej, jeg vidste skam ingen Ting! Men hvad skal det Hemmelighedskræmmeri til?"

„Tante har jo ikke været ligefrem henrykt," sagde unge Halling med et forlegent Smil.

Frøken Storm nikkede et Par Gange — det gjaldt ikke Hallings Ord, men var en Bekræftelse paa hendes egne Tanker.

„Jeg har sagt Antoinette Besked," sagde hun. „Og saa tænker jeg den Sag gaar i Orden!"

Unge Halling saa et Øjeblik paa hende. Han vidste, at Frøken Storm var en god Forbundsfælle.

„Hvis De kan paavirke Tante, Frøken Storm," sagde han, „saa vil jeg være Dem overmaade taknemlig."

Frøken Storm smilte ironisk.

„Unge Mand," sagde hun. „Naar De bliver syv og treds, saa kan vi snakke om Menneskenes Taknemlighed! Men hils nu Lisa mange Gange fra mig — og endnu en Gang til Lykke!"

* *
*

Den Forlovelse var ligefrem en personlig Tilfredsstillelse for Frøken Storm — og hun undte af fuldt Hjærte den lille Lisa sin Lykke.

Fru Hauberg havde drevet en lille Modeforretning. Hun

var en agtværdig Dame, der havde givet sin Datter en saa god Opdragelse, som det var hende muligt. Frøken Storm kom meget til hende, og hun havde fulgt den lille Lisas Opvækst.

Moderen havde ikke efterladt Datteren Penge. Ja, der havde nok endda været nogen Gæld, som Boet maatte dække. Lisa Hauberg havde efter Moderens Død faaet Ansættelse i en Manufakturforretning og boede i et Pensionat.

Alt det vidste Frøken Storm. Men hun vidste ikke, at Lisa behøvede at haanes, fordi hun tjente sit Brød. Det var efter Frøken Storms Opfattelse al Ære værd.

— Frøken Storm kunde ikke dy sig. Allerede et Par Dage efter maatte hun en Vending op i Pensionatet for at aflægge Lisa Hauberg en lille Visit.

Den næste Dag sad hun i Kurvestolen hos Oberstinden.

„Du faar en sød og nydelig Svigerdatter, Antoinette!" sagde hun.

„Svigerdatter?" gentog Oberstinden.

„Ja — Ernsts' Kæreste, begribelig! Jeg har snakket med dem begge to. De er saa lykkelige, saa det er en Lyst."

Oberstinden sad lidt og smagte paa det.

„Det er længe siden, Ernst har været her," sagde hun.

„Jeg skal sige til ham, at han ser op til dig en af Dagene," sagde Frøken Storm. „Du véd, at han holder meget af dig, Antoinette."

„Han har ogsaa været en god Dreng — og han har jo egentlig ikke haft andre end mig," sagde Oberstinden, der let blev rørt.

„Nej, det har han ikke, Antoinette — og derfor maa du ogsaa være god ved ham . . ."

Oberstinden var kommen i det følsomme Hjørne, og Frøken Storm forstod at lægge sine Ord til Rette derefter.

„Hør, Antoinette!" sagde hun pludselig. „Du har vel ikke glemt, at jeg skal arve din Silkekjole med Kniplingerne?"

„Nej!" svarede Oberstinden overrasket.

„Du slider vel ikke for meget paa den, Antoinette?"

„Du véd jo godt, at jeg aldrig har den paa. —"

„Ja, for Kniplingerne er jo kostbare, Antoinette!"



„Ja, de har kostet tresindstyve Kroner Alen — den Gang."

„Saa koster de en Formue nu! Saa meget desto bedre, at de er værdifulde."

Oberstinden sendte sin Kusine et bebrejdende Blik.

„Gaar du og venter paa, at jeg skal dø, Edvardine?"

„Nej, tværtimod, Antoinette! Jeg vil, at vi begge to skal have Glæde af Kjolen, mens vi er levende . . . du skulde forære mig den i Julegave, Antoinette?"

„I Julegave?" gentog Oberstinden. Det kom hende temmelig uforberedt i levende Live at skille sig af med det gamle Pragtstykke.

„Du vilde gøre mig en stor Glæde med det, Antoinette."

„Men hvorfor vil du have Kjolen nu?" spurgte Oberstinden.

„Det skal jeg sige dig, Antoinette! Jeg vil bruge den til at imponere de gamle Jomfruer derhjemme med! De vil faa ligesom lidt mere Respekt for mig."

Oberstinden slog med Haanden.

„Man kan aldrig rigtig tro hvad du siger, Edvardine," sagde hun.

* *
*

Frøken Storm havde nogle gehejme Planer. Men der hændte noget, der gjorde, at de foreløbig røg i Lyset.

Og det var noget fælt, det, der hændte. Der gik en Epidemi over Byen. En rigtig ondartet Influenza-Epidemi. Den bragte ikke ganske faa Dødsfald. Og i hvert tredie-fjerde Hus var Sygdommen Gæst.

De fleste holdt sig inde saa meget som muligt, angst for Smitten. Men det gjorde Frøken Storm ikke. Hun færdedes ude tidlig og sent, ingen vidste, hvad hun gik efter, i al Fald var Damerne paa Stiftelsen ikke vidende om det.

Men de førte Kontrol med, baade naar Frøken Storm kom og gik.

Frøken Bistrup vidste, at Klokken en Aften havde været over tolv, da Frøken Storm kom hjem. Og hun var saa forarget, saa Hængekrøllerne rystede. —

„Hun kommer vel hjem med Smitten — og saa faar vi Sygdommen allesammen!" sagde Frøken Fris.

„Det er i hvert Fald umoralsk for en Dame at gaa paa Gaden efter tolv," sagde Frøken Lautrup.

Der blev skumlet over Frøken Storms „Gaderend" hver Dag. Naar Damerne mødte hende i Korridoren eller paa Trappen, veg de til Side som for en pestbefængt.

En Dag fik Frøken Bistrup den Idé, at de skulde klage til Bestyrelsen. Der var saa mange Tilfælde, hvor Frøken Storm var „stødt an" mod den ærværdige Stiftelses Orden, saa der kunde ikke være Tvivl om, at hun havde gjort sig fortjent til at blive sat ud!

Frøken Bistrup skrev selv Klagen. Og hun undlod ikke i alvorlige Ord at fremhæve det for alle Stiftelsens Beboere faretruende ved Frøken Storms evindelige Færden ude baade Dag og Nat.

Frøken Bistrup og Frøken Lautrup gik med Klagen. Den skulde bringes til Bestyrelsens Formand, den fine, gamle Etatsraad, der altid havde været Damerne en trofast Ven.

Der var stor Spænding i Stiftelsen, medens der ventedes paa Deputationens Tilbagekomst. Frøken Bistrups Øjne straalede, da hun vendte hjem. Etatsraaden havde lovet at komme — og han vilde selv tale med Frøken Storm!

* * *

Etatsraaden gav sig god Tid. Der gik flere Dage, og nu var det nær ved Jul.

Frøken Storm havde ikke været ude de sidste Dage. Maaske havde hun Færten af, hvad der forestod? Damerne gik i voldsom Spænding. Dagen igennem blev der holdt Udkig efter den ventede.

Endelig kom han! Rolig og værdig, som altid, og med sin kendte, sølvknappede Stok.

Nu aabnede han Havelaagen, nu steg han op ad Trappen. —

Der var mange gamle Jomfruhjærter, der bankede. Og i Korridoren paa første Sal holdtes alle Døre paa Klem.

Etatsraaden bankede paa hos Frøken Storm. Han talte

med høj Stemme, saa alle de lyttende kunde høre, hvad han sagde.

„Jeg maa bringe Dem vor varmeste Anerkendelse, Frøken



Storm!" sagde han. „I denne alvorlige Sygdomstid, hvor der i saa mange Hjem er trængt haardt til Pleje, har De vist en Opofrelse som kun faa."

„Aa, Hr. Etatsraad, der er skam ikke noget at rose mig for!" sagde Frøken Storm. „Jeg kunde da ikke lade de stakkels Mennesker ligge uden Mad og Pleje. . ."

— Dørene blev lukket i Hast, og de lyttende blev løjerligt lange i Ansigtet.

Frøken Storm var altsaa gaaet ud for at passe Influenza-Patienter! Hvem kunde vide det? Saa skulde Damen vel nu feteres — og hun kom maaske ogsaa i Avisen!

* * *

Frøken Storm var ikke saa sund og robust at se som ellers. Den anstrængende Plejegerning havde taget paa hende. Men hendes Humør havde ingen Skade lidt.

Silkekjolen havde Frøken Storm ikke haft Tid at tænke paa. Men Fru Halling havde ikke glemt den. Juleaftensdag bragte Pigen den til Frøken Storm.

Frøken Storm blev kisteglad. Ikke for sin egen Skyld. For det havde nu aldrig været hendes Alvor at ville dupere nogen paa den Maner. Men hun vidste, at den lille Lisa Hauberg vilde tage sig pragtfuld ud med de kostbare Kniplinger. —

Og Oberstinden havde saamænd ikke nænnet af give Lisa dem!

Skæmt.

Naar Aanderne taler. Tre ældre Fruer gav sig af med spiritistisk Borddans. Saa siger den ene:

»Det er forfærdeligt, saa Bordet støder!«

Enkefru Petersen: »Det maa være Petersen — han stammede.«

*

Fruen (til Stine, som har forsovet sig): »Blev De ikke vækket af Vækkeuret, Stine.«

Stine: »Nej, nu hører jeg det ikke mere. Det var kun i Begyndelsen, at det forstyrrede mig.«

*

Guldsmeden: »Skal den være af rent Guld eller pletteret?«

Herren: »Kan en pletteret Ring holde sig i seks Maaneder?«

Guldsmeden: »Ja, absolut.«

Herren: »Saa tager jeg en pletteret. Mine Forlovelser holder sjældent mere end tre Maaneder.«

*

Faderen: »Du ved, Jakob, at jeg ikke holder af at du slaas, men jeg kan ikke lade være med at føle mig stolt over, at du kunde klø saa stor en Dreng. Hvorfor kløede du ham?«

Sønnen (fortrydelig): »Jo, han sagde, at jeg lignede dig, Far.«

SØNDERJYLLAND UNDER FREMMEDHERREDØMMET

AF *C. C. CLAUSEN*

Sønderjylland var ved Krigen i 64 bleven løsrevet fra Danmark. Men iøvrigt stod det i det første Aar ganske hen i det uvisse, hvorledes dets politiske Forhold nærmere skulde ordnes. Et lille Flertal i hele Slesvig var sikkert slesvigholstenskſindet og ønskede en Forening af Slesvig og Holsten under Prætendenten „Friedrich der achte". Bismarck var dog absolut derimod, han vilde bl. a. have Kiel til preussisk Krigshavn, og i 1865 fik han en Kendelse af de preussiske Kronjurister for, at den augustenborgske Prætendent ingen Arvekrav havde.

Og efter Krigen i 1866 maatte det slagne Østrig afstaa sin Medejendomsret til Hertugdømmerne til Preussen „ved Pragfredens" Paragraf 5, der dog ved Napoleons Ordning fik Tilføjelsen, „at Befolkningen i de nordlige Distrikter af Slesvig skal afstaaes til Danmark, naar den ved fri Afstemning tilkendegiver Ønsket om at blive forenet med Danmark."

Medens den gamle Kejser Wilhelm ud fra sine militære og dynastiske Begreber afviste Tanken om at afstaa Land, der var vundet af Preussens Hær og vædet med preussisk Blod, stiller Bismarck sig ikke helt uforstaaende, nøgternt regnende, som den store Statsmand gjorde med Realiteterne. Allerede under Krigen med Østrig havde han overfor den danske Journalist, Jules Hansen, der gik i det franske Diplomatis Tjeneste, erklæret, at de idelige Klager fra de „100,000 Danske" i Slesvig vilde vanskeliggøre et godt Forhold mellem Danmark og Tyskland. Han vilde derfor „ikke betragte det som en stor Ulykke, hvis Nordslesvig ved given Lejlighed tilbagegaves Danmark." Og i December 1866 sagde han i den preussiske Landdag: „Jeg har altid

været af den Mening, at en Befolkning, som virkelig utvivlsomt og til Stadighed lægger for Dagen, at den ikke vil være preussisk eller tysk, men tværtimod, at den vil tilhøre en umiddelbart begrændsende Nabostat af samme Nationalitet, ikke bliver nogen Styrkelse for den Magt, fra hvilken den stræber efter at skille sig."

Ulykken var, at Paragraf 5 hverken trak en Grænse for Afstemningsomraadet eller satte nogen Frist for Afstemning, den var kun et Løfte i Almindelighed, om hvis nærmere Udførelse der maatte forhandles. Og foreløbig indlemmedes Nordslesvig sammen med den øvrige Del af Hertugdømmerne ved Potentil af 12. Januar 1867 i den preussiske Stat, uden at der blev taget noget Forbehold, der angav den Særstilling, som Paragraf 5 gav Landet.

Nordslesvigerne havde en Uge efter Pragerfredens Underskrift sendt en Deputation til Berlin for at overrække Kongen en Adresse, hvori man udtalte Haabet om, at Befolkningen maatte faa Lov til „at ytre sig og bestemme sin Skæbne i et saadant Omfang, at alt, hvad der utvivlsomt nærer Ønsket om at komme tilbage til Danmark, bliver adspurgt." Men hverken herpaa eller paa en Tilslutningsadresse, som gode 17,000 myndige Mænd indgav til den preussiske Landdag, kom der noget Svar. De danske Sønderjyder besluttede da at benytte et Valg, der var udskrevet til den 12. Februar 1867 til det nordtyske Forbunds grundlovsgivende Rigsdag, til en Generalprøve paa den lovede Folkeafstemning. Og denne Valgafstemning gav det tydeligste Svar, viste paa en uigendrivelig Maade, at Sønderjylland var delt i en tysk sydlig Del og en dansk nordlig. Den fra tysk Side fremsatte Paastand om, at Dansk og Tysk var saaledes sammenblandet, at de ikke kunde skilles, manglede alt Hold. Ialt blev der i Hertugdømmet afgivet 27,488 danske og 39,593 tyske Stemmer. Men mellem den danske og tyske Del gik en skarpt trukken Sindelagsgrænse tværs over Land, begyndende ved Flensborg Fjord, gaaende sønden om Byen over Hanved, Medelby og Burkal, norden om Tønder og Højer, altsaa i Hovedtrækkene faldende sammen med Sydgrænsen for første Zone. Nord for denne Linje blev der i 1867 afgivet 25,855 danske Stemmer mod

7370 tyske, hvoraf henved Halvdelen faldt paa Byerne. Syd for denne Linje kunde Danskerne kun møde med en 1600 Stemmer, jævnt fordelte over de dansktalende, mellemslesvigske Sogne Nørreangel, over mod godt 32,000 tyske Stemmer. Og Grænsen var ikke tilfældig, den faldt sammen med den ganske Grænse mellem dansk og tysk Kirke- og Skolesprog.

Det første Afsnit af Sønderjydernes Kamp var ret naturligt, som Forholdene laa, en Kamp paa kort Sigt, for en snarlig Opfyldelse af Paragraf 5. Man havde sin gode Ret til at stemme, man vilde stemme sig hjem til Danmark, og man vilde overhovedet ikke have noget med Tyskland og dets Affærer at gøre. De sønderjydske Repræsentanter mødte i den preussiske Landdag, nægtede at aflægge Eden, blev derfor ikke anerkendte som Medlemmer og vendte hjem efter at have nedlagt deres Protest. Man „agiterede" for Danmark, valgte danske Undersaatsforhold, selv om man blev ved sin Bedrift i Sønderjylland. Og Ungdommen unddrog sig den treaarige tyske Soldatertjeneste ved at udvandre til Danmark eller Amerika. Hvorfor slide Preusserkongens Klæde, naar dog Afstemningen snart maatte komme, om dens Resultat nærede man ingen Tvivl, og saa kunde man altid vende tilbage.

Men Afstemningen trak stadig ud. Ganske vist blev der i 1867 indledet Forhandlinger mellem Danmark og Preussen; men Preussen vilde kun tillade en Afstemning i Haderslev Amt og stillede en Række Krav, som Danmark ikke kunde gaa ind paa. Og Underhandlingerne løb ud i Sandet. Krigen mellem Frankrig og Tyskland nedslog et nyt Haab, og ved Traktaten af 11. Oktober 1878 enedes Preussen og Østrig om at ophæve Paragraf 5.

For de Indsigtsfulde begyndte det at gaa op, at Kampen nu maatte føres paa lang Sigt, at Taktiken maatte lægges om. Man maatte først og fremmest se at standse Udvandringen, ellers vilde Landets Danskhed forbløde, og Kampen være tabt. Fra 1868 til 85 gik Nordslesvig, trods Fødselsoverskud, trods tysk Indvandring og Stationsbyernes Vækst, positivt 6000 Mennesker tilbage. Hvor mange, der er vandret ud, ved man ikke bestemt, saa det er vistnok

mellem ca. 40 og 50,000 Sønderjyder, der er gaaet til Danmark, Amerika og andre oversøiske Pladser. Og man mener, at de har taget ca. 100 Mill. Mk. med sig. Det var en altfor voldsom folkelig og økonomisk Aareladning til, at en lille Befolkning i Længden kunde bære den. Tyskerne vandt ikke — det kan man se af Stemmetallene — noget ved Overtalelse. De gamle holdt sig tappert. I Drachmanns Bog „Derovre fra Grænsen" siger den gamle Doktor: „Vi ældre holder Geledderne, men hvorlænge vil vi holde ud, og hvorledes vil det gaa efter os?" Naar de gamle Bønder døde, hvem skulde saa overtage Gaarden, naar Ungdommen var i Danmark eller Amerika?

Valgenes Tal viste Faren. Fra 26,000 Stemmer i 1867 var det danske Tal i Nordslesvig i 1877 gaaet ned til ca. 17,500. Og i Mellemslesvig var det skrumpet ind til 5—600. Slet saa galt, som det kunde se ud efter Stemmetallene, var det nu ikke. Der boede i Nordslesvig flere Danske, end Valgene viste. Nord for Linjen Flensborg-Tønder regnede man paa et vist Tidspunkt med, at en Fjerdedel af de fast bosatte Mænd var Optanter, men de kunde jo ikke stemme, og deres Stilling var i haarde Tider, af hvilke der kom nok, vel utryg. Alligevel, Øksen laa ved Træets Rod. Nu, da Kampen skulde føres paa langt Sigt, maatte Ungdommen træde til og fylde Rækkerne. Den maatte blive hjemme, tage den treaarige Soldatertid paa sig, for at bevare sin Adelsret til Jorden. Og medens man tidligere væsentlig havde nøjedes med at møde paa Valgdage og stemme dansk og med rørende Kærlighed værne om det gamle Modersmaal, maatte man nu organisere sig politisk og økonomisk, tage Kampen op med Tyskheden paa alle Fronter og paa lang Sigt. Den blotte Protest var ikke mere tilstrækkelig.

Nu bag efter, da Kampen er endt og endt med Sejr, kan enhver se, at dette Skifte i Kampmaaden var nødvendigt. Og med en vis Gysen tænker man paa, hvad der vilde være sket, hvis ikke dette Skifte havde fundet Sted i rette Tid. I 1880 skrev A. D. Jørgensen: „Der er to Omstændigheder, som en Gang vil give de fremmede Herrer Sejren i Hænde, dersom de kun kunde opnaa en varig Alliance

med Menneskenes fælles Herre — Tiden. Den ene er — den treaarige Værnepligt, der driver det unge Mandskab ud af Landet, den anden, lige saa farlige er Folkeskolens Fortyskning."

Alligevel blev dette Skifte fra Protestpolitik til Realpolitik først gennemført efter haarde og langvarige Kampe i Sønderjylland mellem „Edsnægterne" og „Edsaflæggerne", en Modsætning, der ogsaa var udpræget geografisk, idet Vestslesvig holdt paa den gamle Politik, medens Østslesvig stod inde for den ny. Og selv efter at Kampen var endt, mærkedes længe Efterdønningerne. Ja, de ligger endog bagved adskilligt af det, der er hændt i Sønderjylland det sidste Aar.

Vi kan i denne korte Oversigt ikke i Enkeltheder komme ind paa den Række varmhjertede, tapre og betydende Mænd, der i mange Aar bar Sønderjydernes sejge Kamp for deres Ret, Krüger, Ahlmann, Hans Lassen, Junggreen, Gustav Johansen, Jessen, Julius Nielsen, Nissen, Kloppenborg-Skrumsager, for blot at nævne Repræsentanterne i Rigsdag og Landdag, men der er dog Grund til at fremhæve, at den Mand, der mest bevidst repræsenterede den ny Kurs og som især var den drivende Kraft i det store Organisationsarbejde, er H. P. Hanssen. Han havde som ung Mand opholdt sig i Leipzig i 1887, da den haarde Valgkamp udkæmpedes om Bismarcks Forslag til en større Hærstyrke. Og han havde der haft Lejlighed til at se, hvorledes Socialdemokraternes fast tømrede Organisation virkede til trods for, at de maatte kæmpe Kampen under Undtagelseslovenes Tryk. Da han var vendt hjem, stiftedes paa hans Initiativ i 1888 „Vælgerforeningen for Nordslesvig". Med sine Afdelinger, sine Tillidsmænd, sine Fællesmøder gjorde den i Virkeligheden de danske Sønderjyder til en Stat i Stat, der var organiseret som en Hær og i sine Tillidsmandsmøder havde et Samlingsorgan, der virkede som en Rigsdag. Sammen med „Sprogforeninger", der er stiftet 1880, og som oprettede talrige Folkebogsamlinger og udbredte dansk Læsning i Hjemmene, og „Skoleforeningen" (1892), der støttede de Unges Besøg paa Efterskolen og Højskolen, dannede den det tresnoede Baand, der

holdt Danskheden sammen, et Styrkebælte, der gjorde den uovervindelig.

Og der var saa vidt Brug for alt det Sammenhold, der kunde skabes i denne lille Flok Bønder og Smaaborgere, som Verdens stærkest organiserede Militærmagt vilde lyksaliggøre med sin Kultur, og som i denne Kamp uden smaaligt Hensyn eller Blødsødenhed tog alle Midler i Brug, selv de ulovlige, selv de smaaligste og de mest perfide. Der blev brugt baade Kølle og Knappenaal, begge dog med lige lidt Virkning.

Farligst kunde vel Angrebet paa den opvoksende Slægt gennem Skolen se ud. Det kulminerede i den berygtede Skoleanordning af 18. Dec. 1888, ved hvilken Tysk praktisk talt blev eneraadende i Skolen. Der blev fra da af ikke mere givet Undervisning i det danske Sprog, der kun blev benyttet ved fire Timers Religionsundervisning ugentlig i Sogne med dansk Kirkesprog, og selv i disse Skoler gaves denne Undervisning kun i Paralleltimer, idet den samme Undervisning meddeltes paa Tysk. Det var et Overgreb saa brutalt, at selv de tysksindede Præster i Nordslesvig af pædagogiske og religiøse Grunde protesterede. Og det var vel ogsaa den største politiske Dumhed, Preusserne begik i deres Kamp mod Danskheden. Den gjorde Harmen rødglødende og staalsatte Viljerne. Da en preussisk Skoleraad foreholdt en gammel slesvig-holstensk Præst i Aabenraa, at om 20 Aar vilde Nordslesvig være tysktalende, svarede denne: „Setzen Sie nur ruhig eine Null hinzu." Og Tiden gav Provsten Ret: Der var i 1910 selv efter den preussiske Statistik 1200 flere dansksindede Personer i Nordslesvig end i 1890.

Det danske Stemmetal var i 1886 gaaet ned til 11,600, men da var ogsaa det laveste Punkt naaet. Fra da af gaar det atter opad, og netop i disse Aar kommer der en ny Forhaabningens Aand over Kampen, en Kraft og en Varme, et Haab og en Glæde, der varslede om Sejr. Da det efter den lange trykkede Nedgangstid atter gik opad, følte man sig i Pagt med Tiden, man havde Tid til at vente. „Det har slet ingen Hast for den, der tror," „for de gamle, der faldt, er der ny overalt." Stemmetallet steg fra 13,450 i

1890 til 14,363 i 1893, til 15,439 i 1898 og til 16,600 i 1912, da var man naaet op over det danske Stemmetal i det egentlige Nordslesvig i 1877. Ganske vist steg det tyske Stemmetal fra 5720 Stemmer i 1867 til 9667 i 1912, men det skyldtes for den langt overvejende Del den stedse voksende Hær af offentlige Tjenestemænd. Alt i alt talte denne Klasse i Nordslesvig ca. 5000 Personer, der selvfølgelig stemte tysk, fra Landraaden ned til Postbudet. De Landvindinger, der i en Menneskealder var gjorte fra Danskheden, var kun ubetydelige og blev for Størstedelen udlignede ved nye Fremstød. Og Danskheden stod efter den første Menneskealders Kamp stærkere, mere selvbevidst, fastere organiseret end i 1864, trods alle Overgrebene, trods alle Forfølgelserne.

Man kan derfor forstaa, at Hjemmetyskerne og de indvandrede Tyskere i Nordslesvig klagede ynkeligt og med stedse stigende Voldsomhed anraabte Staten om Hjælp, om Penge og Undtagelseslove. Fred var umulig, erklærede Formanden i en tysk Forening, en indvandret brandenborgsk Latinskolelærer, „her gælder det Kamp, Kamp uden Grusomhed og Haardhed men ogsaa uden Hensyn og Mildhed, Kamp, indtil Modstanderen fuldstændig er slaaet ud." Og endelig i 1897 fik de til Overpræsident en Mand, de kunde bruge, den tidligere preussiske Indenrigsminister v. Köller, en ægte pommersk Junker, en stiv Reaktionær. Han udtalte aabent som sit Maal at skaffe Ro i Landet. Og nu gik det løs med Masseudvisninger, Angreb paa Forældreretten, Retssager, Bøder, Fængsel, Forfølgelse af Foreningerne med alle en brutal Magthavers lovlige og ulovlige Midler. Alligevel lykkedes det ham ikke at skabe den Kirkegaardsro, som han ønskede. Da han i 1901 blev Statssekretær i Elsass-Lothringen, maatte han erkende, at „Forholdene er vanskelige og vedbliver at være vanskelige." Og uagtet Köllerpolitikens Voldshandlinger fortsattes ogsaa efter hans Bortgang til henimod 1905, stod Danskheden det igennem og blev kun indre styrket derved.

Efter en kortvarig Pause kogede den gamle Undertrykkelsespolitik op igen, og den kulminerede paa ny i „Jubilæumsaaret" 1914, da Tyskerne fejrede store Fester i Sønder-

jylland, og da Bethmann-Hollweg den 26. Maj i Landdagen erklærede, at „Drømmen om en Genforening af Nordslesvig aldrig vil blive virkeliggjort.“

Men samme Aar samledes Danskerne til Aarsmøde i Haderslev i større Antal end nogensinde før, og Søndag den 14. Juni talte H. P. Hanssen ved det store Friluftsmøde i en Dalslugt Nord for Haderslev, der afsluttede Stævnet. Og i det straalende Solskin og for 10,000 Mennesker drog han der Summen af de 50 Aars Kamp.

Han tilbageviste Modstandernes Paastand om, at 64 var et Befrielsens Aar fra dansk Trældom. Tværtimod, det danske Styre havde skabt den Frimandsfølelse, der endnu levede blandt Nordslesvigs Bønder: „Det kan de indvandrede preussiske Bureaukrater den Dag i Dag spore i vore ranke Rygge og vore stive Sind, i vor kraftige Vilje og vort høje Mod.“ Kamp havde det sidst forløbne Aar krævet. Voldspolitiken var skærpet i alle Retninger. Udvisninger og Forbud, Gendarmvagter og Presseprocesser, Fængslinger og Mundkurve betegnede Vejene: „Den ene Dag udvises en dansk Kok, fordi han lærer tyske Damer at koge, den næste en Opvartningspige, fordi hun har overværet en dansk Dilettantforestilling, den følgende maa en Tømrersvend forlade Landet, fordi han har været Medlem af en Fodboldklub. Om Morgenen forbyder Politimyndighederne et Foredrag om Flueplagen, om Middagen straffer de Folk, fordi de har sunget Sangen: „Jeg er en simpel Bondemand,“ om Aftenen hindrer de unge Folk i at drive Gymnastik.“ „Men den historiske Udvikling viser Dag for Dag tydeligere, at de undertrykte Nationaliteter ikke gaar til Grunde, men at de lever og trives, at deres Folkeliv styrkes og højnes under Tvangsregimentet. Og en Politik, der ikke blot er skrigende uretfærdig og moralsk forkastelig, men ogsaa resultatløs, kan ikke opretholdes i Længden. Derfor er Voldspolitikens Bankerot uundgaaelig.“ I sejgt Arbejde, urokket af Stormen, bygger den danske Befolkning paa et Grænseværn. Forsamlingshuse grundlægges, Sparekasser oprettes, Landeværn og Sogneværn møder de tyske Millioner, som skal stjæle Tiden fra os — og det lykkes at føre Paraden. Der er Virketrang og Kræfter nok til Raadighed.

Og han sluttede:

„Vi er en ældgammel, men endnu sund og livskraftig Folkestamme. Vi har mere end tusindaarig Adelsret her, hvor vore Fædres Ben hviler i brune Kæmpehøje, og hvor vi bor og bygger. Og som vor Kamp imod Stormfloden sydfra gaar langt tilbage i Tiden, saaledes vil den ogsaa strække sig langt ud i Fremtiden; heri vi har Liv til Sorg og Kraft til Kamp. Vi har Virkelyst og Virketrang. Vi har Varme og Begejstring. Vi har Tro paa vor Folkestammes Fremtid."

Og Kampen og Begejstringen og Uroen fik sin Løn.

Lidt Kogning, Stegning og Hjemmebagning.

Ved Sofie Horten.

Fransk Bøf. Steger man Bøf maa det aldrig være af nyslagtet Kød, men dette maa have hængt i nogen Tid, om Sommeren mindst otte Dage og om Vinteren i ca. fjorten. Det maa afskæres i passende Tykkelse, bankes let og steges med megen Omhu, saa det hverken faar for meget eller for lidt. Til „Fransk Bøf" tager man 100 gr „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine", 1 Teskefuld fint hakket Persille og 1/2 Citron samt en lille Pris Sukker, der røres hvidt. 2 Teskefulde af denne Blanding beregnes til hver Bøf, den ene lægges under den varme Bøf paa Fadet, den anden formes langagtig og lægges over Bøffen, lige før den serveres.

Kartoffelbudding. 1 kg Kartofler skrælles, koges og moses, samt røres med 4 Æggeblommer, dersom Æggene er smaa, er det store Æg, kan man nøjes med 3. 5 dl god Mælk og 100 gr „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine", 1 Teskefuld Salt og Sukker tilsættes og tilsidst irøres de til stift Skum piskede Hvider. Mosen hældes i en Form, der er velsmurt og strøet med Rasp, bages i en vel opvarmet Ovn ca. 3/4 Time. Serveres med Tomatsauce eller med smeltet „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine".

Kartoffelkoteletter. Store Kartofler skrælles og koges til Mos, røres med smeltet „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller med „Steensens Aga Plante Margarine", krydres med Salt, Peber og Sukker, rulles til en tyk Pølse, der skæres i passende Skiver. Disse pensles med Æggehvide, vendes i Rasp og steges i „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine". Serveres med Tomatsauce eller brunet Margarine og Agurker.

Oksekød med Ris. 250 gr Ris, 1 l Vand, 1 kg Oksekød, 50 gr „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine", 1 Æg, 50 gr Rasp, 1 Spiseskefuld reven Ost, Salt. Kødet afvaskes og sættes over i det kogende Vand, der er til Pas saltet, og maa koge, til det er mørt, derefter skæres det i passende Stykker. Risene skylles og skoldes, sættes over at koge i $^3/_4$ l kogende saltet Vand, indtil de er møre, men de maa ikke gaa itu; det halve af Margarinen røres i, Resten smeltes paa en Pande. Et Lag Ris lægges paa, derefter et Lag Kød over det hele i eet eller flere Lag, som dækkes over det hele med Resten af Risen. Det piskede Æg smøres over. Osten og Raspen strøs paa, og Panden sættes ind i Ovnen, indtil Kagen faar en smuk lysebrun Farve. Peberrodsauce serveres til.

Fiske-Timbales. Smaa Timbalforme smøres med „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine" og bestryges med et godt Lag Fiskefars. I Midten af hver beklædt Form lægges en lille raa sammenrullet Fiskefilet. Fileten kan være af hvilken som helst Fisk. Over Fileten stryges Fiskefars, og Timbalformene stilles i kogende Vand i en flad Kasserolle, dækkes med Skrivepapir smurte med Margarine. Kasserollen kan stilles ovenpaa en Gasovn, hvis denne er i Brug, eller over svag Ild, og Timbalerne stivnes samt holdes varme, indtil de skal bruges. Naar de skal serveres, vendes de paa et varmt, rundt Fad, der ikke maa være for fladt, da lidt af Saucen skal hældes omkring dem. Paa hver Timbal lægges en halv Champignon. Sauce serveres særskilt til. Spises med hjemmebagte Horn eller Rundstykker. Man kan ogsaa servere kogte Kartofler hertil.

Champignonsauce. „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine" smeltes, og heri opbages Mel, der spædes med lidt kraftig Suppe kogt paa Ben og Affald fra Fars og Fileter, samt med Suppen fra Champignonerne. Naar Saucen har en passende Tykkelse, smages den til Pas med Salt, Champignonerne kommes i og opvarmes, og Saucen legeres med en udrørt Æggeblomme. Champignonerne kan efter Behag være hele eller skaaret i Skiver.

Tomatpostej. Rester af stegt eller kogt Kød skæres i smaa Terninger, men man maa omhyggeligt fjerne alt haardt eller brusket Kød. Man smører derpaa et ildfast Fad eller Form tykt med „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine" og drysser det med Rasp. Heri lægger man Tomater, der er skaaret i Skiver, og drysser dem med Salt og Peber, saa et Lag Kød, saa atter Tomater, og paa denne Maade bliver man ved, indtil man ikke har mere Kød eller Tomater. Da overdrysses det med Rasp, smeltet Margarine hældes over, og Retten bages i Ovnen en Timestid.

Blodpølser med Æbler. Kolde Blodpølser skæres i Skiver og vendes paa en flad Pande i „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller i „Steensens Aga Plante Margarine". Æbler skæres i Skiver og smaakoger paa en flad Pande i en af ovenstaaende Slags Margariner, Sukker og Kanel. Ved Anretningen lægges de stegte Pølseskiver i Midten og overdrysses med Sukker, og de stegte Æbleskiver lægges udenom.

Æble-Omelet. 10 gode Æbler skrælles og koges med lidt Sukker, et Glas Sherry og lidt Vanille. De lægges i Bunden paa en Omeletform, tykt smurt med „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine", 100 gr af en af ovenstaaende Sorter Margarine og 100 gr Kartoffelmel bages sammen, spædes op med 1/2 l Mælk og irøres lidt Sukker. Naar Massen slipper Ske og Gryde, tages den af, og naar den er lidt afsvalet, irøres 6 Æggeblommer og tilsidst de til stift Skum piskede Æggehvider. Dejgen lægges over Æblerne, og Omeletten bages 1 Time. Den serveres i Formen med Serviet om.

Julekage. 3/4 kg Mel irøres et Bagepulver samt 3 Spiseskefulde Sukker, 3 Æg piskes godt med 3 Spiseskefulde Sukker, og heri røres 1/2 l Mælk samt 200 gr smeltet „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine" samt lidt fint hakket Citronskal, Sukat og Rosiner efter Behag, tilsidst irøres 3/4 kg Mel, hvori omhyggeligt er udrørt et Bagepulver eller en strøgen Spiseskefuld af dette. Naar Melet er udrørt, kommes Dejgen i den smurte Form og bages 3/4 Time. En udmærket og billig Kage.

Hannes Julekage. 3 3/4 dl sød Mælk lunkes sammen med 250 gr „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine", derefter irøres 2 piskede Æg. 30 gr Gær udrørt i lidt Sukker, 125 gr Melis, 2 knuste Vanilletabletter, Sukat og Rosiner, tilsidst 750 gr Mel. Røres i et Fad, man bruger slet ikke Hænderne til Æltning hverken af denne Kage eller den foregaaende. Dejgen hæves og bages i Form. Denne Portion passer til to lange Sandkageforme. Melis og skaarne Mandler drysses over. Bages en lille Time.

Plumkage. 250 gr „Steensens Tre Stjerne Margarine" eller „Steensens Aga Plante Margarine" gøres lidt blødt og røres saa hvidt med 200 gr Melis, derefter irøres 7 Æg, eet ad Gangen, saa 250 gr Mel, og naar dette er godt udrørt 1/2 Teskefuld Natron, udrørt i lidt Vand. Tilsidst 2 Spiseskefulde Rom, 2 Spiseskefulde Cognac, 125 gr Sultanarosiner, 125 gr smaatskaaret Sukat, 125 gr Korender og en Teskefuld stødt Kanel. Bages ved jævn Varme 1 1/4 Time.

Tilbinding og Opbevaring af Konserves.

Af Hanne Knudsen, Landsgrav.

Syltetøj med tynd Saft tilbindes hurtigst muligt efter Syltningen, da der ved dets Henstaaen let kan falde levedygtige Mikrober deri, saa det ødelægges. Frugtsmør, der er opøst i Glas eller Krukker, stilles en Tid i en varm, aaben Komfurovn eller paa et varmt Sted paa Komfuret, for at Overfladen af Frugtsmørret kan tørres saameget, saa der fremkommer en lidt sejg Hinde.

Før Tilbindingen af syltede Frugter, Frugtsmør og Gelee, dækkes Overfladen med et tilpasset Stykke Vokspapir, der er dyppet i en Opløsning af lidt Salicylsyre og Vinsprit eller Vin. Til Syltetøj af syrlige Frugter kan der ogsaa bruges en Opløsning af 1 Theskefuld Vinsyre i en dl Eddike til at dyppe Papiret i.

Til Overbinding af de forskellige Konserves bruges der helst Pergamentpapir, som er dyppet i varmt Vand og derefter aftrykket i et rent Viskestykke. Man maa passe paa, at der ikke er Saftpletter paa Glassenes eller Krukkernes Overkant eller Yderside, da det overbundne Papir saa kan indsuge Saften, hvorved det bliver en god Næringsbund for Skimmelsvampe, der kan vokse igennem Papiret og ned i de konserverede Frugter.

Opbevaringsrummet for Konserves maa være tørt og helst ikke for varmt, der er størst Fare for Angreb af ødelæggende Mikrober i Sommer og Efteraarstiden. Gæring er farligst i den varme Tid og Skimmelsvampene i den fugtige Efteraarstid.

Har man større Krukker med Syltetøj, skal man helst lade være med at aabne for dem i den farlige Tid, det gælder navnlig om Agurker og Tomater samt Frugtsmør, som er fremstillet med et sparsomt Tilskud af Sukker. Naar man aabner for Krukkerne, kan Sagerne let smittes af den mikrobfyldte Luft. Endnu værre er det naturligvis, naar man lægger Rester

af Syltetøj, der har været paa Bordet, tilbage i Krukkerne igen; ved saadan Behandling er det urimeligt at forlange, at Syltetøjet skal være holdbart. Til Brug i Efteraaret bør man derfor have nogle mindre Krukker, som hurtigt kan tømmes, efter at der er taget Hul paa dem; kommer man først ind i December Maaned, er der ikke Fare ved at bruge af de større Krukker.

Man maa passe paa, at der er rigeligt af Eddike og Lage ved de saltede og syltede Grøntsager, og de maa holdes nede i den ved Hjælp af en Underkop, Tallerken eller Bund, alt efter Beholdernes Størrelse. Der er flere sønderdelende Mikrober, der kan ødelægge de konserverede Grøntsager, og deres Angreb modvirkes ved kraftig Eddike og Lage, samt ved at de syltede Sager holdes godt nede i Opløsningen.

Henkogte Frugter angribes ikke saa let af Mikrober som de syltede, dog maa man passe paa Eksportglas og lignende Glas med uddybet Rand, hvor Gummiringen ligger synlig frem. Disse Glas maa renses omhyggeligt paa Rand og Gummiring og derefter skylles med en Opløsning af Salicylsyre eller Vinsyre, da Skimmelsvampe ellers kan udvikle sig saa stærkt i Saften, der er traadt frem ved Gummiringen, at Glassets Laag kan løsne sig.

Henkogte Grøntsager maa opbevares saa koldt som muligt og helst i et lidt mørkt Rum, hvis Grøntsagerne er henkogte i Glas, da Farven paa de henkogte Sager afbleges af Lyset. Har man kun et lyst Opbevaringsrum, kan Glassene omvikles med Papir.

Frugtsaft holder sig i Reglen godt, naar den er tilberedt omhyggeligt, man maa dog passe paa at Lakken paa Flaskerne ikke stødes i Stykker, da Skimmelsvampe ellers kan vokse ned i Saften.

Har man Frugtmost paa Tønder, som man vil opbevare Aaret rundt, maa den tappes paa Flasker og pasteuriseres.

Opbevaringsrummet maa efterses jævnligt i den første Tid efter at de konserverede Sager er sat derind, er der Ting der er Gæring i eller Mugpletter paa, maa de straks fjærnes. Syltetøj, der gærer gives et Opkog, tilsættes lidt mere Sukker, og den fyldes saa i rene Glas eller Krukker. Konserves, der kun har enkelte Mugpletter, befries for disse, Randen og den udvendige Side af Glasset, eller Krukken gnides omhyggeligt af, der lægges et nyt Vokspapir, der er dyppet i Vin eller Eddike ned paa Frugten, og der bruges nyt Pergamentpapir til Overbindingen.

Tørrede Frugter og Grøntsager kan passende opbevares paa et tørt Loft, det gør ikke noget, om der er lidt varmt. Sten- og Bærfrugter ophænges i Lærredsposer. Kærnefrugter og Grøntsager maa opbevares i lukkede Beholdere, Kagekasser, Blikspande eller lignende.

UKRUDT

Dette er Historien om Kærlighedens Sejr. Ikke en af de almindelige Historier, som Digterne kan skrive herom, og som vi kan lære i hundredevis af — — — nej, dette er en rigtig, levende Historie om Kærlighedens Sejr ude paa det store Bondeland, saaledes som den kun kan hænde i vore kultiverede Tider.

Han er Hans Jørgen fra Mosegaarden, eneste Søn og Arving til en Jord, hvor Ukrudtet groede over al Maade, misligholdt, ja vanrøgtet som Gaarden var blevet gennem to energiløse Generationer.

Hun var lyse Karen Sofie — ogsaa eneste Barn — fra Sognets største og rigeste Proprietærgaard. Hvor hun gik og hvor hun red, vendte alle giftefærdige Knøse sig om efter hende, ja det hændte saamænd ogsaa, at de gifte saa langt efter hendes runde, kraftige Skikkelse, naar den kom paa deres Vej.

Hans Jørgen var af den Type, som Arbejdet tager til sig med Hud og Haar. For at blive i denne Fortællings Aand, kunde man fristes til at sige med Hud og Skæg, thi ingen der paa Egnen havde et Ansigt, hvor Skægget groede saa vildt og stridt som hos Hans Jørgen. Denne Søn af en energiløs Slægt var kommet til Verden sprængfærdig af Energi og Arbejdstrang. De svære Lemmer maatte have tungt Arbejde, den stærke Nakke maatte møde sejg Modstand. De store Fødder stod fast, de kæmpemæssige Hænder greb haardt — — og saadan som Musklerne flettedes og spændtes inde i dette pragtfulde Legeme, saaledes strittede og stak Skægget i hans Ansigt. Han havde simpelthen ikke Tid til at pleje det. Han havde viet sit Liv til Kamp mod al den Slægtens Ukrudt, som han havde taget i Arv. Inde i hans Sjæl laa et gyldent Haab om at se saftigt Græs og tung Sæd gro paa egne ukrudtrensede Jorde.

Dette Haab havde sin Forklaring.

Den der har en Sjæl, har ogsaa et Hjærte, og inde i Hans Jørgens tavse, bævende Hjærte levede Drømme om lyse Karen Sofie fra Mønstergaarden paa den anden Side Aaen. Der var en Verden af Ukrudt imellem dem, rigtignok ikke saa stor, som den engang havde været, men endnu dog stor nok til at hendes Far, Propritæren, skulde betakke sig for at faa en Svigersøn fra Mosegaarden.

Karen Sofie selv var ikke af sin Fars Mening, men hun kunde paa den anden Side tænke sig en flottere Mand end Hans Jørgen. Hun var ikke rigtig klar over, hvad der manglede ham i hendes Øjne. Skikkelsen var god nok, Gangen havde denne dejlige Erindring om evig Traven over Pløjejord, Kræfterne var, saa hun kom til at gyse paa Ryggen af lutter Beundring; Øjnene store og klare, og Munden — ja, Munden saa man jo kun den Gang om Maaneden, hvor han tog til „Byen" for at blive klippet og barberet.

Karen Sofie red en Tur over sin Fars Jorde. Hun elskede disse Ture, oppe fra Hesteryggen saa hun hele Egnen, lige over til Aaen og Mosegaarden paa den anden Side af Broen. Mens hun styrede sin Hest der henimod, dansede hendes Tanker om Manden derovre, som sloges med Ukrudtet, saa hendes tavse Fader sommetider talte sig varm derover. Hun havde ikke set Hans Jørgen siden Dilletantforestillingen paa Højskolen for 2 Maaneder siden — og saa hin mislykkede Aften nogle Dage senere.

Det hele var et forvirret Eventyr om Teater, Harmonikamusik og Dans, om Vandring i en lys Sommeraften, hvor det første Hø duftede, hjemefter med Aftenens flotteste Kavaller: Hans Jørgen i graat Sommertøj, nyklippet og barberet. Som han havde talt, om Arbejdet og Kærlighed, Mosegaarden og Giftermaal. Fars Gaard og Fremtiden — — han havde holdt Armen fast om hende — og tilsidst kysset hende. Karen Sofie mindedes endnu hans Kys som en fin Stikken om hendes Mund og en svag Kradsen paa hendes Kind — — — Anelsen af dette Skæg, der hørte saa ustgeligt sammen med Hans Jørgen. Som det kildede.

Og saa tre Dage senere, da hun var redet over til ham.

Hun hadede denne Ukrudtvilde Plet i Mosen, hvor de skiltes, var hun med røde, ømme, forkradsede Kinder og han med Skæget vildt, dagegammelt og strittende. Som det stak.

Hun kunde tude af Raseri, naar hun tænkte paa det.

Det var lige i Middagstimen, med lun Sol og høj Septemberluft. Ude ved Aaen mellem nogle gamle hældende Piletræer saa hun Hans Jørgens brede Skikkelse. Han gravede, og saa optaget var han af sit Arbejde, at han først fik Øje paa hende, da hun raabte hans Navn. I samme Øjeblik han saa hende, fo'r hans højre Haand henover Hage og Kinder, som ogsaa han havde en Erindring fra deres sidste Møde. Saa holdt hun tæt ved ham.

„Er Du vred paa mig, Hans Jørgen." Du har ikke været ovre i lang Tid: „Jeg har haft travlt med en ny Metode", kom det undvigende fra ham.

„Du har da haft Tid til at tage til Byen."

„Ikke i 6 Uger."

„Du lyver, Hans Jørgen, jeg kan se det paa dit Skæg." Karen Sofie havde med glad Undren set, hvor næsten skægløs Hans Jørgen var, ovenikøbet paa en Fredag.

Hans Jørgen lod sin barkede Haandflade glide over begge Kinder, det lød som af fint Sandpapir.

Sid af, Karen Sofie, og bie et Øjeblik, jeg skal blot — — —," og Hans Jørgen forsvandt bag nogle høje Dunhammere lidt fra hende.

Karen Sofie kom af Hesten, bandt den ved et Piletræ og satte sig i det bløde Enggræs. Hun var forundret ind til det inderste i sin Sjæl. Hans Jørgen, næsten skægløs — saadan som Herrerne i Købstaden — paa sjette Uge ikke i Byen, arbejdende alene herude i Mosedragt og — hun maatte gentage det en Gang til — næsten skægløs: Om en af de Svaler som strøg forbi hende, havde været gul, vilde ikke have forundret hende mere end Hans Jørgens Udseende.

„Karen Sofie."

Hun vendte Hovedet. Hans Jørgen kom ud fra Sivene henimod hende. Idet han skrævede over en stor Tue, satte han sig hos hende.

„Du maa undskylde," sagde han, idet han strøg begge Haandflader mod sine Kinder, „jeg har ikke haft Tid før."

Nu var Miraklet ved at slaa Karen Sofie ihjel. Der sad Hans Jørgen — hendes Hans Jørgen — splinter nybarberet ude i Tørvemosen og smilte til hende. Han som ikke havde haft Tid til at gaa til „Byen" blot en Gang ugentlig og faa Skæget af — — han gik nu blot 5 Minutter om bag Sivene og kom nybarberet tilbage.

„Jamen Hans Jørgen — —," fik hun med Møje over sine Læber. Hans Jørgen saa lykkelig paa hende og gav Svaret.

„Jeg elsker dig, Karen Sofie."

Det stod hun ikke for.

Som den ægte Kvinde hun var, fik Karen Sofie inden de næste 5 Minutter pillet Hemmeligheden ud af Hans Jørgen. Det var efter hin Ufredsdag for to Maaneder siden, at det var gaaet op for ham, at Karen Sofie havde Krav paa visse Hensyn. Men da det var uforeneligt med Mosegaardens Røgt at tage til „Byen" hver Dag, og da Landsbyen laa en Time — frem og tilbage — fra Gaarden, rent bortset fra Ventetiden hos Klipperen, saa maatte han se at ordne sig selv. Det var saadan slaaet ned i ham, at kunde han rydde Ukrudtet ud af Mosegaardens Jorde, saa maatte han jo ogsaa kunde holde det i Ave i sit eget Ansigt. Derpaa købte han en Ragekniv — — — men det blev kun til Blodudgydelse, og det hjalp saare lidt paa Skægget.

„Næ, saa fandt jeg denne her."

Og op af Bukselommen trak Hans Jørgen et lille Etui med Navnet Gillette. „Ser Du, Karen Sofie, lidt Barbersæbe og Kosten har jeg i højre Lomme, Mosevand er der jo nok af, saa Gillette Barber-Maskinen i venstre, til at tage Skæget. Vil Du tro, man behøver ikke engang et Spejl. Det er ikke alene meget billigere end at tage til Byen, det er baade behageligere og bedre end den gamle Maade. Føl paa Kinden, hvor fint den tar.

Karen Sofie følte med rystende Haand — — saa gled Haanden bag over, om hans Nakke, Armen gled ned om hans Hals, og de to elskende mødtes i et lykkeligt Barber-

kys. Lykkelige for hinanden, henrykte over Gillette, der havde skaffet deres Kærlighed Sejr.

Du Ungersvend, som har læst dette, tag Lære af denne Historie, at ikke din Karen Sofie, naar hun engang kommer, skal vende sig fra Dig i Græmmelse.

Steensens illustrerede Almanak 1921.

Indholdsfortegnelse.

Løsningen af Præmiegaaden for 1920 var:

»Aga« Plante Margarine.

Ved den af Notarius publicus i Kjøbenhavn foretagne Lodtrækning mellem de rigtige Løsninger tilfaldt Præmierne følgende Vindere:

L. Jensen, Sjællandsgade 72 St., Aarhus.
Fru *Oline Nielsen*, Margrethehaab pr. Roskilde.
Kai Hansen, Dr. Olgas Vej 24, Odense.
Marie Petersen, Herningv. 19, Holstebro
P. Hansen, Klejs pr. Gramrode St.
Slagter *I. Wille* Prinsensg 25, Fredericia
Ane Olsen, adr. L. Olsen, Torp pr. Thisted
Peder Westerbye Juhl, Aakær Varmark St. via Kolding St.
Arb. *N. Christensen*. Evaldsg. 4, Esbjerg.
Jørgensen, Aastrup Havmark pr Raarup
Husm. *Ole Olsen*, Kamstrup, Roskilde.
R. Rasmussen Hesselbjerge pr. Brande.
S. Hansen, Møllegade 25, Silkeborg.
N. Sørensen. Fjerupgaarde pr. Nimtofte.
Anna Valentin. Gudbjerg pr. Gudme St.
Niels Hansen Johansen, Sædding Storgaard pr. Nr. Nebel.
I. E. Hvolby Schleppegrellsg. 24, Aarhus.
Edith Jacobsen. Nordbanevej 8, Skive.
Hans Hansen, Brødbæk pr. Holstebro.
C. Bang Dolmer pr. Grenaa.
G. Bünger, Handelsgartner, Fur.
Ingeborg Søgaard. Spinderig. 3, Vejle.
Niels Nielsen. Telefonarb., Bedsted St.
Karl Kjær, Nr. Holsted pr. Holsted.
Marie Nielsen, Havneg. 39, Kerteminde.
Olga Pedersen, Villa »Havedal«, Sanderum pr. Odense.
Parcl. *L. P. Hansen Udstolpe*, Sletteskov pr. Saxkjøbing.
J. P. Madsen. Søgaard, Sevel, Vinderup.
Niels Bech Nr. Lydum pr. N. Nebel.
Capt. *R. Larsen*, »Valkyrien«, Troense.
Ch. Sørensen. Agerhøjg. pr. Gramrode.
Fru *K. Nilsson*, Lollandsv. 41, Kbh. F.
G. Anthoniussen Sjællandsg. 11, Aarhus.
Ingvar Christiansen, Eg pr. Knebel.
Chr. Egelund. Parcelvej 10, Brabrand.
Ole Kjeldsen Kytterup, Ulfborg St.
O. Lindqvist. Frederiksgade 12, Horsens.
Chr. Ø Nielsen, Søvejen 95, Nykøbing F.
Mary Nielsen. Petersborgsvej 3, Nørre Uttrup pr. Nørre Sundby.
S. Frandsen. Ægirsg. Alderslyst, Silkeb.
A. Møller, Hvorslev Teglværk, Ulstrup.
Niels Chr. Elsborg, Bjerringbro.
K. Søgaard, Kommuneskolen, Holsted.
M. Henriksen. Greisdalsvej 13, Vejle.
K. M Mathiassen, Alstrup pr. Mariager.
Jørgen Sørensen Aike, Gørding.
Ejgil Hansen, »Bakkely«, Børkop St.
I. A. Jensen, Aarsdale pr. Svaneke, Bornh.
J. Larsen Nordskov pr. Martofte, Fyn.
Chr. Jensen, Vestergade 59, Struer.
J. J. Sørensen Landlyst pr. Mørke St.
K. Nielsen SønderrisGjurup pr Hjørring
Chr. Mortensen, Dyreborg, Faaborg.
Johannes Petersen, Nebbe, Longelse St.
M. I. Hansen. Vilslev, Gredstedbro St.
K. C. Sejersen, Ikast St.
Husejer *Martinus Rasmussen*, Trunderup Mark, Kværndrup St.
L. Jensen, Iver Sørensensg. 5, Kolding.
Hans Hansen, Eskildstrup pr. Vig St.
Jens Jensen, Grøndalsvej 5, Hobro.
Peder Top Branderup Mølle, Kreds Haderslev, Sønderjylland.
Lavrids Simonsen. Hovborg, Holsted.
Valdemar Krogh. Vesterenge pr. Ribe.
Holger Jespersen Skree, Brogaard Tjørring pr. Herning.
Kirstine Nielsen, Ollerup St., Fyn.
Knud Pedersen. Kragnæs pr. Marstal.
Fr. Petersen, Søndergade 39, Rødby.
Th Nielsen, Torkildstrup pr. Roskilde.
N. P. Pedersen, Karlsbjerghuset pr. Brobyværk St.
Klausen, Sognstrup Felding, Holstebro.
N. C. Nielsen, Fredelund pr. Barrit St.
V Holm Rasmussen, Brog. 6, Svendborg
Sofus Ebsen, Hovslund, Sønderjylland.
Peder Jørgensen Seden pr. Seden St.
Edith Knudsen, Nygade 6, Randers.
Joh. Andersen. Byledsgade 58, Rønne.
R. Hansen. Kedelsmedstr. 7, Svendborg.
Hartvig Hansen, Ø. Svenstrup Mark pr. Skovsgaard St.
E. M. Clausen Jernbanegade 4, Vejle.
Jens Pedersen Vinderslev pr. Kjellerup
Martinus Nielsen, Pedersborg, Løgstør.
K. C. Regnbach, Hotel Sandkaas pr. Allinge, Bornholm.
C. A. Steffensen Sæbyvej 55, Hjørring.
Parcellist. *Lars Sørensen*, Snoldelev, Hastrup pr. Gadstrup St.
Sigfried Andersen, Søholmsvej 11, Venneby, Svendborg.
I. M. Kristensen, Tygstrup pr. Vestervig.
Peder Pedersen Sønderbæk pr. Faarup.
J. Nielsen, Ræbild Skovh., Skørping St.
Albert Kempf. Ladegaardsg. 22, Assens.
S. Andreas Pedersen, Overisen, Ikast St.
A. Christensen, Maeholm pr. Ullerslev.
D. Ørum. Hjorthede pr. Bjerringbro.
T C. Thorkildsen Hestlund, Bording St.
S. Jørgensen, Bondrupsg. 12, N. Sundby.
S. O. Sørensen Laulund pr. Brande St.
Søren Andersen, Frederiksberggade 19, Silkeborg.
Hmd. *Laurits Clemmensen*, Stenstrup Mark, Stenstrup St.
Husejer *Mourits Pedersen*. Hjørring Hede pr. Hjørring.
Kristine Lund, Tambohus pr. Hvidbjerg
Fyrbøder *Chr. Jensen*, Søhuset, Dollerup pr. Skelhøje.

Præmiegaade 1921.

**Mit første har saa gammeldansk en Klang
og et af Verdens Hjørner det betegner,
og bruges det nu kun en sjælden Gang,
man dog blandt gode danske Ord det regner.
Den samme danske Klang mit andet har,
ja, jeg kan mere tydeligt det sige:
Saa dansk mit andet er, at det saagar
en større Landsdel er af Danmarks Rige.
Og dersom endnu ej De mig forstaar
og stadig grunder med betynget Mine,
saa vid, at fra den Del af Landet faar
man Danmarks allerbedste Margarine.
Nu véd jeg, jeg har givet ren Besked
og hjulpet Dem saadan i alle Dele,
at nok jeg kan med god Samvittighed
gaa videre og nævne Dem mit hele.
Mit hele har i dette Aar, der svandt,
haft Plads i alle danskes Sind og Tanke,
spørg Hjertet ud og Svaret nemt De fandt,
thi ved det Ord af Fryd maa Hjertet banke.**

---

500 Kilo Margarine, fordelt i 5 Kilos Æsker gives til **ét Hundrede** af denne Almanaks Købere, som rigtig har løst ovenstaaende Gaade, og **som paa nedenstaaende Kupon** har skrevet Løsningen samt Navn og Adresse og inden 1ste Februar 1921 har indsendt den i frankeret Konvolut til:

Steensens Almanak Ekspedition,
Købmagergade 50, København K.

Præmiefordelingen foretages de første Dage i Februar Maaned af Notarius publicus i København, og Præmierne bliver straks derefter tilsendt de respektive Vindere.

Fortegnelse over Præmietagerne for 1920 findes omstaaende.

Skriv Navn og Adresse tydeligt.

Løsning paa Præmiegaaden i Steensens Almanak for 1921.

(Afklippes og indsendes inden 1ste Februar 1921 til **Steensens Almanak Ekspedition, Købmagergade 50, København K.**)

Porto: **Almindelig Brevporto.** Ufrankerede Breve modtages ikke.

Løsning: ....

Navn: ....

Adresse: ....

....

Der tages kun Hensyn til de Løsninger, som er skrevet **paa denne Kupon,** og der maa kun findes **ét Navn paa hver Kupon.**


H. Steensens
AGA
Plante
Margarine
er altid den
bedste